152. ÅRGANG • NUMMER 6 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • JUNI 2003

Liahona

Enkle og gode familieaftener, s. 7

Gør brug af familieråd, s. 12

152. ÅRGANG • NUMMER 6 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • JUNI 2003

Liahona

PÅ OMSLAGET
Forsiden: Illustration: Phyllis Luch. *Bagsiden:* Modelfotos: Welden C. Andersen, Steve Bunderson, Craig Dimond, Lana Leishman og Marty Mayo. Se »Berig dit liv med familieaften«, s. 2.

LILLE LIAHONAS FORSIDE
Foto © 1999 Eyewire, Inc., modelfoto.

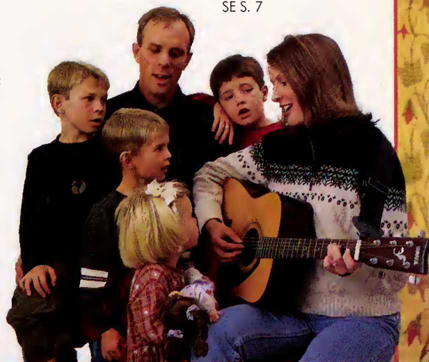
SE *LILLE LIAHONA*, S. 4

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

LILLE LIAHONA

SE S. 7

Juni 2003 152. årgang. Nummer 6
LIAHONA 23986 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Dennis B. Neuenschwander
Vejledere: J. Kent Jolley, W. Rolfe Kerr, Stephen A. West
Adm. direktør: David L. Frischknecht
Redaktionel leder: Victor D. Cave
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Chefredaktør: Richard M. Romney
Redaktører: Marvin K. Gardner, Vivian Paulsen, Don L. Searle
Redaktion: Collette Nebeker Aune, Susan Barrett, Ryan Carr, Linda Stahle Cooper, LaRene Porter Gaunt, Shanna Ghaznavi, Jenifer L. Greenwood, Lisa Ann Jackson, Carrie Kasten, Melvin Leavitt, Melynn Minson, Sally J. Odekirk, Adam C. Olson, Judith M. Paller, Jonathan H. Stephenson, Rebecca M. Taylor, Roger Terry, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Julie Wardell, Kimberly Webb, Monica Weeks

Ledende Art Director: M. M. Kawasaki
Art Directors: J. Scott Knudsen, Scott Van Kampen
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Design og produktion: Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Howard Brown, Thomas S. Child, Reginald J. Christensen, Brent Christison, Sharri Cook, Kerry Lynn C. Herrin, Kathleen Howard, Denise Kirby, Todd R. Peterson, Randall J. Pixton, Mark W. Robison, Brad Teare, Kari A. Todd, Claudia E. Warner

Marketingsleder: Larry Hiller
Trykchef: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris T Christensen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen

Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

Kirkenyt: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Servicekontoret i Göteborg, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg. Tlf 0046-31 77 88 976. Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 130 pr. år (inkl. moms og porto) betales på girokontonummer 653-2136.

Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; eller med e-mail til cur-liahona-imag@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas« eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bulgarsk, cambodjansk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijiansk, finsk, fransk, haitisk, hollandsk, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, kroatisk, lettisk, litauisk, malagassisk, marshallsproget, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, singalesisk, slovensk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, tamilsk, telugu, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

For readers in the United States and Canada:
June 2003 Vol. 152 No. 6. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $16.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

La pornografía
ESE PROPAGADOR MORTAL

UDRYD PORNOGRAFIENS SVØBE

Liahona (spansk) er fremragende og inspirerende. Det rummer lys og indsigt og hjælper med til at ændre holdninger, eftersom mange, som ikke er medlemmer af Kirken, læser det.

Budskabet fra Det Første Præsidentskab, »Pornografi – en dødbringende smitte«, af præsident Thomas S. Monson i novembernummeret 2001 indeholdt fremragende råd til, hvordan vi udrydder denne svøbe. Jeg beder for alle vore kirkeledere og takker vor himmelske Fader for deres råd.

Jacinto Felipe Amutio,
Orán Gren i Orán Distrikt
i Argentina

LYKKE

Når vi er kede af det, bør vi bede til vor himmelske Fader, som giver alle gavmildt. Jeg beder altid om glæde. Jeg er glad for, at jeg blev medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg ved, at skønt jeg oplever trængsler i dette liv, opnår jeg evig glæde, hvis jeg er lydig mod vor himmelske Faders love.

Det er en utrolig stor glæde at hjælpe dem omkring mig. Jeg er også glad for at tjene som wardsmissionsleder.

Da jeg indsendte min mors navn, så der kunne blive udført dåb for hende i templet, erfarede jeg, at man opnår stor glæde ved at hjælpe dem, som er døde, med at modtage evangeliets ordinancer.

Når vi efterlever evangeliet, bliver vi lykkelige.

Geraldo Magela Pinto,
Contagem 1. Ward,
Contagem Stav i Brasilien

Retour de mission

»DEN HJEMVENDTE MISSIONÆR«

Da jeg tjente som fuldtidsmissionær, benyttede jeg altid *Le Liahona* (fransk) til at forberede mig på dagens arbejde og til at undervise. Det var en opmuntring i vanskelige tider. Og det hjælper mig stadigvæk. Ældste L. Tom Perrys tale, »Den hjemvendte missionær«, i januarnummeret 2002 har haft stor indflydelse på mig. Den lærte mig, at jeg har et ansvar for at bidrage til Kirkens lokale vækst ved trofast at virke som hjemmelærer.

Justin Mukuna,
Gecamines 1. Ward,
Lubumbashi Stav
i Den Demokratiske Republik Congo

Berig dit liv med familieaften

PRÆSIDENT JAMES E. FAUST
Andenrådgiver i Det Første Præsidentskab

Som ung mand hørte jeg ofte præsident J. Reuben Clark (1871-1961), et medlem af Det Første Præsidentskab, opfordre til, at der skulle herske enighed i Kirken. Han citerede ofte Herrens budskab: »Jeg siger jer: Vær et, og dersom I ikke er et, er I ikke mine« (L&P 38:27). Enigheden i Kirken er altid en afspejling af enigheden i vore hjem. En af de vigtigste måder, hvorpå vi kan fremme enigheden i hjemmet, er ved regelmæssigt at holde familieaften. Hvad enten vi er unge eller gamle, ugifte eller gifte, hvad enten vores børn bor hjemme eller er fløjet fra reden, kan familieaften skabe øget enighed og kærlighed i vore hjem. Familieaften er for alle.

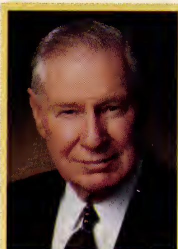
Solide, stærke familier

Man kan spekulere på, hvorfor så mange hjem svækkes, og hvorfor så mange familier går i opløsning. Der er mange årsager til det. Uden tvivl har det meget at gøre med tidens sociale opbrud. Vi bliver alle udsat for glitrende, lokkende, falske reklamer. Volden skildres overalt. Vores samfund er gennemsyret af den opfattelse, at selviskhed og øjeblikkelig tilfredsstillelse er acceptabel og endda respektabel adfærd. Alkoholismens tragiske følger ses i voldsomt omfang og forstærkes af andre former for misbrug. Den seksuelle revolution har hæmmet familiens åndelige, mentale og fysiske velbefindende.

Hvorfor er en familie stærk, mens en anden er svag? Årsagerne er uendelig komplekse. Men der findes dog nogle svar på det. Der er righoldige beviser på, at en stærk, kærlig fars tilstedeværelse i hjemmet øger sandsynligheden for, at børnene bliver ansvarlige, lovlydige borgere, end hvis der ikke er nogen far, eller hvis han ikke opfylder sit ansvar som familiefar. En ineffektiv far lægger en dobbelt byrde på moderen.

En fars aktive tilstedeværelse i hjemmet – kombineret med den ene eller begge forældres aktivitet i Kirken og med disciplin og evangelisk undervisning i hjemmet – synes at skabe solide, stærke familier.

Når jeg hører om familier, som går i opløsning, spekulerer jeg på, om man regelmæssigt har afholdt familieaften og familiebøn i det hjem. Der er ingen tvivl om, at den vigtigste ingrediens til at skabe lykkelige hjem i Kirken er en inderlig, religiøs forpligtelse over for Gud og hans evangelium. Ved familieaften

Den hengivenhed mod Gud, som fremelskes under familieaften, synes at skabe et åndeligt anker og en stabilitet, som hjælper familier og enkeltpersoner med at tackle livets vanskeligheder.

TIL VENSTRE: ILLUSTRATION: PHYLLIS LUCH; TIL HØJRE: FOTO: DON BUSATH

kan kloge, modne forældre fremelske denne forpligtelse hos børnene. Par kan styrke og støtte hinanden i deres efterlevelse og forståelse af evangeliet. Ugifte kan samles i mindre grupper under deres præstedømmeledereś opsyn og have evangeliske drøftelser eller passende aktiviteter. Den hengivenhed mod Gud, som fremelskes under disse forhold, synes at skabe et åndeligt anker og en stabilitet, som hjælper familier og enkeltpersoner med at tackle livets vanskeligheder. Nogle vil måske sige, at dette er en grov forenkling af et meget indviklet problem, men jeg tror på, at løsningen ligger inden for rammerne af Jesu Kristi gengivne evangelium.

Denne tid sammen er dyrebar – det er tid til at opmuntre hinanden og lære færdigheder.

Familieaften skaber enighed

Tillad mig at foreslå nogle måder, hvorpå vi kan styrke vores forpligtelse over for Gud og skabe enighed og kærlighed under vores familieaften:

1. Bed. Kilden til vores enorme styrke som enkeltpersoner og familier er ikke nogen hemmelighed. Det er en gave fra Gud. Vi behøver ikke at indtage vanedannende stoffer, som findes i narkotika og alkohol, for at kunne møde tilværelsens problemer. Vi skal blot trække på den guddommelige kraftkilde ved ydmyg bøn.

Det kan ofte synes at kræve overmenneskelige kræfter at samle alle til familieaften. Man har måske ikke altid lyst til at bede, når familien endelig er samlet, men det belønner sig, hvis man holder ud.

2. Syng eller lyt til hellig musik. Kirkens salmer og børnesange kan indbyde Helligånden til jeres familieaften. Herren har sagt, at »de retfærdiges sang er som en bøn til mig, og den skal besvares med velsignelser på deres hoveder« (L&P 25:12).

3. Studér skrifterne. Vi har alle brug for den styrke, som kommer af at læse i skrifterne. Forældre skal tilegne sig en forståelse af standardværkerne, så de kan belære deres børn om dem. De, der leder lektionen ved familieaftenen, bør være forberedt på at benytte skrifterne i deres undervisning. Et barn, som er blevet undervist ud fra skrifterne, besidder en dyrebar arv. Vi styrkes alle, når vi bliver gjort bekendt med heroiske skikkelser og historier fra skrifterne, såsom Daniel i løvekulen, David og Goliat, Nephi, Helaman og de unge krigere og alle de andre.

4. Samarbejd og tjen andre. Børn skal lære at arbejde. Enhver husholdning har daglige opgaver, som børnene kan få ansvar for. Man kan yde meningsfyldt tjeneste under familieaftenen ved at udføre planlagte projekter i hjemmet eller i lokalsamfundet.

5. Fokusér på at udvikle disciplin og lydighed. Hvis forældre ikke disciplinerer deres børn og lærer dem lydighed, bliver samfundet måske nødt til at disciplinere dem på måder, som hverken forældrene eller børnene vil bryde sig om. Hvis voksne ikke udviser selvdisciplin og er gode eksempler, kan det få katastrofale følger for dem selv og for samfundet. Uden disciplin og lydighed i hjemmet og i vores livsførelse, falder enigheden i familien til jorden.

TIL VENSTRE: MODELFOTOS: WELDEN C. ANDERSEN OG STEVE BUNDERSON; *TIL HØJRE:* MODELFOTO: BRIAN K. KELLY

6. Prioritér loyalitet mod hinanden højt. Ordbogen definerer ordet *loyal*: »Som retter sig efter, respekterer de gældende love ... tro mod og hengiven overfor ... som respekterer forpligtelser overfor, tager hensyn til andres berettigede krav, interesser, optræder på en ærlig og hensynsfuld måde.«[1] Hvis familiens medlemmer ikke er loyale over for hinanden, kan de ikke være loyale over for sig selv.

7. Skab selvværd. Et af de største problemer i samfundet i dag er, at vi tilbringer mindre og mindre tid sammen. Nogle bruger uforholdsmæssigt meget tid foran fjernsynet, når de endelig er sammen, hvilket berøver dem tid, som kunne bruges på at skabe selvværd. Familieaften giver enkeltpersoner og familier den fornødne tid til at tale og lytte til hinanden som forældre og børn, brødre og søstre, ægtefæller og venner. Denne tid sammen er dyrebar – det er tid til at opmuntre hinanden og lære færdigheder. Hvis man tilbringer mindre tid sammen, kan det medføre ensomhed, som igen kan skabe følelse af svigt, af ikke at være værdsat og ikke at slå til.

8. Skab traditioner. Noget af familiens styrke findes i de traditioner, som den har skabt. Traditioner kan bestå i at gøre noget særligt ud af velsignelser af børn, dåb, ordinationer i præstedømmet eller fødselsdage. Traditionsrige aktiviteter såsom fisketure eller krybbespil juleaften kan skabe dejlige minder om en god tid sammen. Ugentlige familieaftener kan også være en traditionsrig tid. Familieaftensgrupper kan også skabe traditioner i form af de aktiviteter, som de vælger at afholde regelmæssigt, og den måde, hvorpå de fejrer særlige mærkedage eller begivenheder.

9. Gør alt i kærlighedens ånd. Ældste LeGrand Richards (1886-1983) fra De Tolv Apostles Kvorum fortalte om sit kærlige forhold til sin far. Han sagde: »Jeg trådte ind i min fars lejlighed, da han var omkring de 90 ... og da jeg åbnede døren, rejste han sig og kom hen imod mig, tog mig i sine arme og kyssede mig. Det gjorde han altid ... Han krammede mig og kaldte mig ved mit kælenavn: ›Grandy, min dreng, jeg elsker dig.‹«[2]

Nogle forældre har svært ved at give udtryk for deres kærlighed i ord eller gerninger. Jeg kan ikke huske, at min far nogensinde har brugt vendingen: »Jeg elsker dig, min dreng.« Men han viste det på tusinder af måder, som talte højere end ord. Han gik næsten aldrig glip af en øvelse, en

kamp, et løb eller nogen anden aktivitet, som et af hans børn deltog i.

Moderens tid og kærtegn gør hjemmet varmt, rart og dejligt. Hustruer og mødre fortjener en særlig støtte fra deres ægtemænd og børn. Præsident George Albert Smith (1870-1951) sagde til ægtemænd og fædre: »Nogle synes at tro, at det er kvindens ansvar at tage sig af hjemmet og alt andet, mens manden går til sine møder. Men lad mig fortælle jer, at jeres vigtigste ansvar er jeres eget hjem.«[3]

Familieaftenen er en tid til tålmodighed og gensidig respekt. Lad der ikke herske dårlige følelser eller vrede mellem forældre og børn, ægtemænd og hustruer, brødre og søstre og slægtninge. Lad der herske enighed og kærlighed mellem alle medlemmer i ward og grene. Sårede følelser eller uenigheder bør straks bringes i orden. Jeg beder til, at familielivets varme menneskelighed må være fremherskende i alle vore forhold.

Par kan gennem familieaftenen styrke og støtte hinanden i deres efterlevelse og forståelse af evangeliets principper.

Til alle

Jeg spekulerer på, om uplanlagte og uregelmæssige familieaftener er nok til at indgyde os selv og vore børn den fornødne moralske styrke til at møde tilværelsens vanskeligheder. Sporadisk skriftstudium i familien kan være utilstrækkeligt til at væbne os selv og vore børn med den nødvendige dyd til at modstå det moralske fordærv i de samfund, som vi lever i. Hvor i al verden skal vi lære kyskhed, pålidelighed, ærlighed og almindelig hæderlighed, hvis ikke i hjemmet? Disse værdier underbygges selvfølgelig i Kirken, men det er mere effektivt, når der vedvarende undervises i principperne i hjemmet. Vi har brug for den styrke, som udspringer af familieaftenen, hvis vi skal bekæmpe verdens onde påvirkninger.

I 1976 sagde Det Første Præsidentskab:

»Familieaftenen er for alle. Det er for familier med forældre og børn, for familier med kun en forælder og for forældre, som ikke har hjemmeboende børn. Det er for familieaftensgrupper bestående af ugifte og for dem, som bor alene eller sammen med bofæller ...

Regelmæssig deltagelse i familieaften udvikler øget selvværd, enighed i familien, kærlighed til vore medmennesker og tillid til vor himmelske Fader. Det er vort løfte, at rige velsignelser kommer til alle, som samvittighedsfuldt planlægger og afholder ugentlige familieaftener.«[4] Jeg aflægger vidnesbyrd om, at dette er lige så sandt i dag som for næsten 30 år siden.

Hvis vi afholder vores familieaftener, bliver vore hjem beriget, vore ward og grene vokser og oplever fremgang, vi bliver lutret og helvedes porte skal ikke få overhånd over os. ■

NOTER

1. Ordbog over det danske sprog, bind 12, s. 1234.
2. Conference Report, oktober 1967, s. 111-112.
3. Konference for halvfjerdsere og stavsmissionærer, den 4. oktober 1941, s. 8.
4. *Familiehjemmeaftenen: Lykke ved tro på Jesus Kristus,* 1976, s. 3.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

Forbered dig under bøn på at fremlægge dette budskab på en måde, som opmuntrer dine elever til at deltage aktivt. Her er nogle få eksempler:

1. Fortæl om en af de bedste familieaftener, som du har overværet. Indbyd dem, du underviser, til at gøre det samme. Gennemgå sammen præsident Fausts ni retningslinjer. Hjælp dem, du underviser, med at se på hvilke områder, deres familieaftener er effektive, og at finde områder, som de gerne vil forbedre.

2. Skriv »Familieaften er for alle« på et stykke papir og vis det til familien. Læs sammen præsident Fausts budskab, mens I kigger efter grunde til, at alle bør deltage i familieaften. Aflæg vidnesbyrd om de velsignelser, som du har modtaget gennem familieaften.

3. Du kan også påpege andre artikler i dette nummer, som omhandler familieaften, og drøfte dem.

GODE FAMILIEAFTENER

Vi kan skabe enkle, men effektive familieaftenslektioner ved hjælp af en lang række evangeliske ressourcer, som vi har omkring os.

Er dit første spørgsmål, når du planlægger en lektion til familieaften: »Hvad skal jeg finde på til lektionen?« Hvis det er tilfældet, så læs videre.

Kirkens tidsskrifter bad læserne om at komme med ideer til gode familieaftener. Det følgende er en række enkle forslag til lektioner eller fremgangsmåder, som kan hjælpe din familie.

Giv udtryk for taknemlighed

Bare det at udtrykke sin taknemlighed for alt det gode, som vi har, kan skabe en vidunderlig familieaften, og det kan gentages med succes flere gange om året. James og Kelly Peterson fra Burley 10. Ward i Burley Stav i Idaho har haft glæde af sådan en lektion. »En uge oplevede vi nogle uventede udfordringer og nogle fantastiske velsignelser;« skriver søster Peterson. »Så vi satte os ned som familie og talte om det, som vi er taknemlige for. Vi begyndte med enkle ting som et hjem og mad. Så begyndte vi at lægge mærke til de mange ting, vi bare havde taget for givet, og vi indså, hvor meget Herren har velsignet os. Da vi gav udtryk for vores taknemlighed, fyldtes vores hjem med varme. Det var taknemlighedens ånd, en følelse af trøst og fred. Vi følte os meget tæt på vor himmelske Fader og hinanden den aften. Det var en af de familieaftener, vi aldrig glemmer.«

Læs et skriftsted

Når vi kombinerer studium af skrifterne med personligt vidnesbyrd, får vi altid en inspirerende familieaftenslektion. Jules og Judith Kon Bofanga fra Ngaba Ward i Masina Stav i Kinshasa i Den Demokratiske Republik Congo har haft succes med at knytte familien sammen ved hjælp af skrifterne. »Det er i hjemmet, at vi har lært vor himmelske Fader bedre at kende takket være vores familieaftener,« skriver søster Bofanga. »Da det jo aldrig skorter på udfordringer, henvender vi os til vor himmelske Fader gennem bøn og studium af skrifterne. Vi har opnået kundskab, og vi har lært at elske og tjene hinanden.«

Syng salmer sammen

En velkendt salme kan let blive grundlaget for en lektion til familieaften. Efter at have sunget en salme sammen i familien, kan vi læse og drøfte salmens tekst og de skriftsteder, som står anført under den. Bånd med Kirkens salmer

TIL VENSTRE: MODELFOTO: STEVE BUNDERSON; *TIL HØJRE:* ILLUSTRATION: STEVE KROPP

(katalognr. 52175) eller salmer og sange (katalognr. 52052), som kan købes gennem distributionscentrene, kan hjælpe os med at lære salmerne at kende og synge dem.

Wendy M. Mitosinka fra Bradshaw Ward i Prescott Stav i Arizona mindes sådan en lektion fra sin barndom: »Min mor spillede klaver, og vi sang og sang. Da vi sang ›Min hyrde er Herren‹, fornemmede jeg Ånden meget stærkt, og jeg fik tårer i øjnene. Jeg glemte aldrig melodien, og senere lærte jeg at spille den på guitar. Når vanskelighederne møder mig i dag, giver de salmer, jeg lærte som barn, mig fred og glæde.«

Læs dagbogsuddrag

Enhver kan have glæde af at høre opløftende personlige oplevelser og vidnesbyrd fra familiemedlemmers eller forfædres dagbøger. Vi kan bruge familieaftenen til at skrive i vore dagbøger, og når det synes passende, kan vi læse uddrag op for hinanden.

Ramona Morreale fra Cannonville Ward i Escalante Stav i Utah skriver om en særlig familieaften, hvor hun læste op fra sin dagbog: »Jeg fandt uddrag om vores børn og de sjove ting, som de sagde og gjorde, da de var mindre. Inden længe lo vi alle sammen. Vores børn beder ofte om at få en ›dagbogslektion‹ igen. Af og til læser vi også åndelige uddrag fra en forfaders dagbog. Det skaber stor glæde, og vi lærer dem bedre at kende.«

Benyt Kirkens tidsskrifter

Kirkens tidsskrifter rummer mange evangeliske materialer og forslag til familieaftener. »Budskabet fra Det Første Præsidentskab og Besøgslærerindebudskabet med deres mange citater og spørgsmål er alle tiders til lektioner,« skriver en læser. »Vores familie holder også meget af at læse og drøfte historier fra Sidste dages hellige røster og at tale om spørgsmålene i Spørgsmål og svar.«

Der findes et indeks over evangeliske emner sidst i hvert nummer. Familier kan vælge et emne og så læse og drøfte artikler om det emne. Familier med mindre børn kan finde forslag til andre aktiviteter i Fællestidsartiklerne. Teenagere kan fremstille plakater som dem i *Liahona* ved at benytte den samme tekst, men skabe deres egne billeder.

En velkendt salme kan blive grundlaget for en lektion til familieaftenen, og det samme kan fremførelsen af en historie fra skriften.

Fortæl historier

Kathryn Marrett fra Camp Hill Ward i Brisbane Stav i Australien opdagede, hvilken kraft som ligger i historiefortælling. »Som mor til mindre børn har jeg har svært ved at holde deres interesse fanget under familieaftenen,« skriver søster Marrett. »Efter at have bedt om inspiration besluttede jeg mig for at fokusere på en ny værdinorm hver måned. Jeg valgte ærlighed som det første emne. Kort efter begyndte ideerne at strømme til mig, og børnene og jeg begyndte at finde på historier om ærlighed. Vi fandt på nogle fiktive børn, som vi brugte i alle historierne. Det var sjovt at skabe forskellige situationer og se på resultaterne af gode og dårlige valg.

Når vi har noget, vi skal tale om, såsom en cykel, som er blevet efterladt ude i regnen, eller bandeord, så taler vi om den pågældende værdinorm og finder på historier med de samme fiktive børn. Disse historier er selvfølgelig blot en måde at belære om værdier på. Skrifterne og Kirkens tidsskrifter rummer grundlaget for vores evangeliske undervisning.«

MODELFOTOS: WELDEN C. ANDERSEN

Undervis på skift

Victor og Susana Mendoza fra Ramona (spanske) Gren i Hemet Stav i Californien har erfaret, at en fremragende måde til at få ideer til nye lektioner på er ved at skiftes til at undervise. »Vores familieaftener er virkelig spændende,« skriver søster Mendoza. »Vores børn skiftes til at undervise og finder på nye ting, som gør familieaften anderledes og interessant. For eksempel fremstiller Victor Daniel indbydelser, som han giver os på forhånd, så vi alle kan være der til tiden. Når Jasmin er færdig med sin lektion, giver hun os et diplom, fordi vi har hørt godt efter. Melissa fortæller spændende historier, som hun har lært til seminar.

Til at begynde med var det ikke let, men vi satte vores lid til Herren, og han har hjulpet os. Jeg bærer vidnesbyrd om, at afholdelse af familieaften har styrket både vores ægteskab såvel som vores familie. Vores kærlighedsbånd styrkes hver eneste uge. Vi er Jesus Kristus taknemlige for, at han har vist os vejen, og fordi han skænker os sin Ånd i vores hjem og vores hjerte.«

Enhver har glæde af at høre opløftende personlige oplevelser og vidnesbyrd, som findes i familiemedlemmers og forfædres dagbøger.

Gør det hver uge

Enighed i familien udspringer af, at man samles ofte. Alfredo og Tita Obial fra Quirino 2. Ward i Quezon City Sydstav i Filippinerne har fem sønner. »Vi vil gerne være en evig familie,« skriver søster Obial. »Vi afholder regelmæssige familieaftener, hvor vi viser vore talenter, lærer evangeliske principper og har det sjovt. Nogle gange afholder vi familieråd for at drøfte vore behov og træffe afgørelser for familien. Vi er taknemlige for Kirkens familieaftensprogram, som ikke alene knytter vores familie tættere sammen, men også fører os tættere på vor himmelske Fader.«

Familieaften kan være en velsignelse for os alle sammen, ligesom det har været det for disse familier, hvis vi beder om inspiration; er »ved godt mod« (L&P 78:12); samles regelmæssigt; og indbyder Ånden med musik, bøn og personlige vidnesbyrd. Og frem for alt bør vi ikke lade forberedelse af lektioner blive en hindring for afholdelsen af familieaftener. Til tider er de enkle lektioner de bedste. ■

LETTE AT FORBEREDE

LETTE AT FREMFØRE

Et hvilket som helst emne kan blive til en lektion til familieaften, hvis du følger disse tre enkle trin:

1. *Vælg en af de evangeliske ressourcer, som står opført i kolonne A.*
2. *Fokusér på et enkelt emne eller én tanke for at holde lektionen enkel.*
3. *Vælg en af de undervisningsmetoder, som står opført i kolonne B for at gøre emnet til en lektion.*

A

Følgende materialer og mange andre evangeliske ressourcer kan købes gennem Kirkens distributionscentre.

1. Skrifterne
2. Konferencetaler (se Kirkens tidsskrifter og **www.lds.org**)
3. Artikler i Kirkens tidsskrifter
4. *Salmer* (katalognr. 31243 110)
5. »Familien: En proklamation til verden« (se *Liahona,* oktober 1998, s. 24)
6. Hjælpeforeningsproklamationen (se *Liahona,* januar 2000, s. 112)
7. *Til styrke for de unge* (katalognr. 36550 110)
8. Unge Pigers valgsprog (katalognr. 35224 110)
9. Formålene med Det Aronske Præstedømme i *Det Aronske Præstedømme: Udfør din pligt over for Gud* (katalognr. 36676 110, 36677 110, 36678 110)
10. »Mine evangeliske standarder« i *Mine præstationsdage* (katalognr. 35317 110; se *Liahona,* april 1999, s. L8-L9)

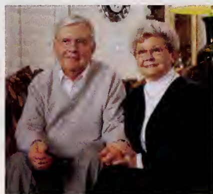
B

Yderligere forslag kan findes i *Undervisning, Den største kaldelse* (katalognr. 36123 110) eller *Undervisningsvejledning* (katalognr. 34595 110).

1. Stil spørgsmål (hvem, hvad, hvor, hvornår, hvorfor, hvordan).
2. Vis et billede, en graf eller en genstand.
3. Syng en sang.
4. Stil en skriftlig opgave.
5. Bær dit vidnesbyrd eller beret om en personlig oplevelse.
6. Skriv vigtige punkter op på en tavle eller et stykke papir og drøft dem så.
7. Lær et skriftsted udenad.
8. Tegn en tegning.
9. Fremfør en historie som teaterstykke.
10. Vis en af Kirkens videofilm.

Familieråd

EN SAMTALE MED ÆLDSTE OG SØSTER BALLARD

Ældste M. Russell Ballard og hans hustru, Barbara, taler om, hvordan familieråd kan sikre familien åndelig vækst, større enighed og fremgang.

I en tale ved aprilkonferencen 1994 sagde ældste M. Russell Ballard fra De Tolv Apostles Kvorum: »Inden jeg blev kaldet som generalautoritet, arbejdede jeg i bilbranchen, således som min far havde gjort før mig. Jeg har gennem årene lært at værdsætte en veltunet bilmotors lyd og ydeevne. For mig er det næsten en musikalsk oplevelse at høre den milde snurren af en motor i tomgang eller at høre det rungende brøl fra en motor, der yder sit maksimale. Den kraft, som denne lyd repræsenterer, er endnu mere spændende …

På den anden side er der ikke noget mere frustrerende end en bilmotor, som ikke fungerer ordentligt. Ligegyldig hvor smuk lakken er, eller hvor komfortabelt udstyret i kabinen er, er en bil, hvor motoren ikke virker, blot som en skal af uindfriede forventninger. En bilmotor kan godt køre på kun en del af sine cylindre, men bilen vil aldrig kunne køre så langt eller så hurtigt, og kørslen vil heller ikke være så jævn, som hvis den var stillet korrekt.«

En motor, der kun kører på en del af sine cylindre, vil aldrig kunne køre så hurtigt eller så jævnt, som hvis den er stillet korrekt. Det samme gælder en familie.

Ældste Ballard sammenlignede derefter en veltunet bil med et velfungerende ward eller stav. Han opfordrede kirkeledere til at »udnytte og kanalisere den åndelig kraft gennem råd«.[1]

Kirkens tidsskrifter mødtes for nylig med ældste Ballard og hans hustru, Barbara, for at tale om, hvordan rådssystemet kan anvendes i familier, hvoraf nogle, som ældste Ballard sagde, kun kører på få cylindre.

Spørgsmål: Hvorfor lægger du så stor vægt på familieråd?

Ældste Ballard: Der har aldrig været en tid, hvor verden havde mere brug for den styrke og tryghed, som bedst sås og fremelskes i familiekærlighedens dybe, frugtbare muld. Familien bliver angrebet voldsomt af fjender, som er fast besluttet på at knuse denne stærke lyskilde i en stadig mørkere verden. Fremgangsrige familier råder over en lang række redskaber, og et af de vigtigste redskaber er familieråd.

Spørgsmål: Hvordan adskiller familieråd sig fra familieaften?

FOTOS: CRAIG DIMOND; *INDSAT TIL VENSTRE:* FOTO: RANDALL J. PIXTON

Alle sammen

Ældste Ballard: Familieaftten er en hygge- og undervisningsaften. I familieråd drøfter vi familiens og de enkelte familiemedlemmers behov. Vi bruger tiden på at løse problemer, træffe familiebeslutninger, planlægge daglige og langsigtede familieaktiviteter og mål. Vi tager del i hinandens byrder og glæder og rådfører os med hinanden for at holde hvert enkelt familiemedlem på den rette åndelige kurs. Det er en tid, hvor vi drøfter familieanliggender, nogenlunde ligesom en biskop eller grenspræsident gør med sine wards- eller grensledere. Forældre kan gøre brug af rådssystemets fantastiske kraft. Et familieråd kan sagtens være en del af en familieaften, men det kan også afholdes på andre tidspunkter.

Søster Ballard: Vores syv børn har været dejlige at opdrage, men vi har da haft vore bekymringer og sorger, og vi har oplevet de almindelige udfordringer og problemer. Derfor havde vi brug for familieråd – og derfor havde vi mange drøftelser og bønner. Da min mand for eksempel blev kaldet som missionspræsident i Toronto i Canada, var nogle af børnene bestemt ikke glade for at flytte derop.

Ældste Ballard: De græd hele vejen til Toronto. De græd i to måneder, efter at vi var kommet derop.

Søster Ballard: Ja, men de er nogle gæve unger. Det var hårdest for dem, der gik i de store klasser, men vi drøftede deres følelser ved flere familieråd. Med tiden indså de, at det var alle tiders mulighed.

Spørgsmål: Hvordan vil du definere et familieråd?

Ældste Ballard: Når som helst to eller flere familiemedlemmer er samlet og drøfter noget, så er det et familieråd! Familieråd kan afholdes som samtaler på tomandshånd mellem en af forældrene og et af børnene eller mellem forældrene og flere børn. Når en ægtemand og hustru taler sammen, holder de familieråd.

Hvis jeg siger til familien: »Gå ud og få luget haven«, så kan der opstå mukken eller sårede følelser. Men hvis jeg kan få dem til at føle, at vi alle har været med til at beslutte det, så har familierådet virket.

Jeg kommer til at tænke på den traditionelle definition, som siger, at et familieråd er et tidspunkt, hvor far og mor sidder sammen med deres børn og gennemgår en lang liste af regler. Det har jeg aldrig kunnet få til at fungere. Jeg erfarede, at når vi fandt listen frem, lukkede børnene af. Så i stedet bragte jeg specifikke problemer op – som for eksempel at haven skulle luges – og spurgte så familien: »Hvad skal vi gøre ved det? Hvad synes I?«

Det er familieråd, når forældre lader deres børn være med til at løse problemer. Og når alle er blevet enige om en løsning, er det blevet et fælles problem. Hvis jeg siger til familien: »Gå ud og få luget haven«, så kan der opstå mukken eller sårede følelser. Men hvis jeg kan få dem til at føle, at vi alle har været med til at beslutte det, så har familierådet virket. Inden man ved af det, begynder familiens medlemmer at organisere sig selv og sige: »Hvis du gør det der, så gør jeg det her.« Det er styrken i et familieråd.

Spørgsmål: Hvordan kan forældre få familieråd til at fungere?

TIL VENSTRE: MODELFOTO: STEVE BUNDERSON; *TIL HØJRE:* MODELFOTO: © PHOTO DISC

Ægtepar

Ældste Ballard: Først og fremmest skal forældrene drage børnene ind i problemløsningsprocessen ved at lade dem komme til orde. For eksempel skete det, at jeg kom hjem og opdagede, at børnene ikke havde ryddet op på deres værelser eller ordnet de andre pligter, som de havde ansvar for. Min hustru havde hænderne fulde med syv børn. Så kaldte jeg børnene sammen til at kort rådsmøde. Vi talte om, hvad der skulle gøres og besluttede os for, hvad vi skulle gøre. Når man taler om, hvad der skal gøres, stiller meget sig anderledes. Hvis alt bliver befalet eller dikteret, opstår der ofte modstand. Men hvis forældrene skaber en atmosfære af åbenhed, hvor enhver har betydning, og hvor enhvers mening bliver hørt, kan de skabe en åndelig synergi i hjemmet, hvor det samlede resultat eller det samarbejde, som udspringer af det, er større end summen af de enkelte dele.

Søster Ballard: Det er altafgørende med uformel kommunikation mellem forældre og børn. Hvis børnene er gamle nok til at tale, bør vi vise dem vores interesse ved at lytte til dem. Vi bør spørge dem, hvordan de har det, og hvad de gerne vil ændre på. Et af de bedste tidspunkter for familieråd er, lige før børnene falder i søvn. Det kan være et enkelt barn sammen med far eller mor, men det kan også være et vigtigt familieråd. Man behøver ikke at have alle samlet for at holde familieråd.

Ældste Ballard: Det er min opfattelse, at jo mere flydende, jo mindre truende og jo mere naturligt et familieråd er, desto mere effektivt er det. Lad børnene fortælle, hvad de synes, der skal gøres. Påpeg, hvorfor du føler, som du gør. Så kan man begynde at kommunikere og undervise. Men samtalen må ikke være falsk eller påtaget. Hvis kommunikationen er kunstig, kan rådssystemet ikke fungere. Kommunikationen skal være åben og ærlig.

Spørgsmål: Hvordan kan fædre og mødre samarbejde i familierådet?

Ældste Ballard: En far, som er præstedømmebærer og patriark i hjemmet, har ansvaret for at træffe beslutningerne. Her vil jeg gerne fremhæve ordet *ansvar* frem for *myndighed*. Men det er langt bedre, hvis beslutningerne træffes i enighedens og samarbejdets ånd i familien.

Jeg mener, at moderen nok er nøglen til at få familierådet til at fungere. Det siger jeg, fordi hun ofte er mere opmærksom og mild end sin mand.

Jeg kan huske engang, hvor en af vore døtre kom hjem, og jeg førte en dialog med hende. Jeg husker ikke, hvad vi talte om, men bagefter gik hun op på sit værelse. Senere kom søster Ballard hen til mig og sagde kærligt: »Jeg tror ikke, du er klar over, hvordan det, du sagde, virkede på hende. Du har såret hendes følelser.«

Jeg sagde: »Har jeg det? Hvordan gjorde jeg det?« Jeg var slet ikke med, så søster Ballard forklarede mig det.

Jeg gik ovenpå og satte mig hos min lille pige. Hun lå på sin seng og græd. Vi holdt endnu et familieråd. Jeg bad hende om at tilgive mig. Det var et stort øjeblik for os begge to, og det hele faldt på plads, alt i mens vi rådførte os med hinanden.

Min hustru har også været god til at gøre vores formelle familieråd mere afslappede og sjove.

Bedsteforældre

Søster Ballard: Min mand og jeg indgik en aftale for længe siden. Hvis han er uenig med mig, eller jeg er uenig med ham, så taler vi om det, uanset hvad det er.

Ældste Ballard: Jeg mener, at den, der har ansvaret for et råd, bør have en idé om, hvilket resultat man forventer – det kunne for eksempel være en adfærdsændring – inden samtalen begynder. Og så skal begge forældre arbejde med børnene, indtil der sker forandringer.

Spørgsmål: Hvad med enlige forældre? Er der nogle gode råd til dem?

Søster Ballard: Jeg har stor medfølelse med enlige mødre og fædre. Jeg fatter ikke, hvordan de klarer alt det, de skal.

Ældste Ballard: Enlige forældre vender ofte trætte hjem efter en lang arbejdsdag. Og så skal de lave aftensmad og hjælpe børnene med lektierne. De risikerer at udmatte sig selv følelsesmæssigt, så de slet ikke har energi eller tid til at sidde og holde et formelt familieråd. Men jo hårdere presset en familie er, desto vigtigere er det med familieråd.

Nøglen for enlige forældre – og såmænd også andre forældre – er at udnytte de uformelle muligheder for at rådføre sig med børnene. Det kan være, mens man kører i bil, vasker op, eller lige inden morgen- eller aftenbøn. Selv om man er træt, er det klogt at investere den fornødne tid og opmærksomhed til at føre en effektiv kommunikation med børnene. Det er langt bedre at kommunikere kærligt i begyndelsen, mens de er små, end det er at forsøge at banke det ind i dem senere, når det tager længere tid at ændre adfærd.

Udnyt de uformelle muligheder for at rådføre dig med børnene. Det kan være, mens I kører bil, vasker op eller inden morgen- og aftenbønner.

Spørgsmål: Hvad med udvidede familieråd?

Ældste Ballard: Jeg håber, at forældre ikke overser den potentielle styrke, som bedsteforældre udgør. Bedsteforældre kan indbydes til og høres både i formelle råd og uformelle samtaler. De har vandret ad livets sti i måske 30 år mere end nogen anden i det råd. Selv om bedsteforældrene bor langt væk, kan børnebørnene ringe eller sende e-mail. Det gør vores. Enlige forældre kan have denne ressource uden at udnytte den. Bedsteforældre kan være en uvurderlig ressource.

Spørgsmål: Hvilke andre faktorer kan medvirke til, at familierådet bliver en succes?

Ældste Ballard: Vi må forstå de enkelte familiemedlemmers omstændigheder. Børn er forskellige. Alverdens rådgivning løser ikke problemerne, hvis der er et medicinsk problem. Et af vore børn havde nogle indlæringsvanskeligheder. Da vi var yngre, anede vi ikke, hvad det var. Ingen vidste, hvad det var. Vi har børnebørn, som er ordblinde. Det kan være meget hårdt for et barn. Forældre må rådføre sig med hinanden om den slags, og så må de holde et familieråd, hvor man drøfter, hvad man skal gøre. Det er ikke nok at sige: »Du kan sagtens klare det. Bare gå til den.« Der kan være brug for professionel hjælp.

Søskende kan også være en stor hjælp. Større børn kan støtte de mindre, hvilket er et stort aktiv, hvis bare forældrene vil benytte rådssystemet. På den måde minder en familie meget om et ward. Hvis biskoppen ved, hvordan han inddrager hjælpeforeningspræsidentinden, kvorumspræsidenten og UP-præsidentinden i arbejdet, kan de gøre meget for at få det hele til at glide. Far og mor skal lære at se deres børn som lærere for hinanden. På den måde bliver familierådets styrke sat i arbejde.

Spørgsmål: Forholdet mellem ægtemand og hustru er af afgørende betydning for familierådets succes, ikke sandt?

Søster Ballard: Jeg har været så heldig at have en mand, som jeg kunne tale med. Det er svært nok at opdrage børn, når forældrene står sammen. Hvis faderen og moderen hele tiden er uenige, lærer børnene at sætte dem op mod hinanden. Og ægtepar har brug for tid sammen, uden deres børn. Da vores børn var små, og min mand tjente som

biskop, fik vi fat i en babysitter og gik ud en gang om ugen – det var ikke noget helt vildt, men vi fik lidt tid sammen. Vi prøvede at tale objektivt om vores liv. Jeg kunne for eksempel spørge: »Hvordan synes du, at vi klarer det?«

Ældste Ballard: Og jeg spurgte, hvad jeg skulle gøre. Det var fantastiske råd.

Søster Ballard: Jeg kan stadig huske den tid. Alle par burde gøre brug af de muligheder. Så bliver der ikke mange overraskelser, men af og til opstår der måske noget.

Ældste Ballard: Lad mig give jer et råd, som jeg giver til de par, jeg besegler i templet: Gå aldrig i seng, uden først at knæle ned med hinanden i hånden og bede bøn. Og det skal være en taksigelsesbøn. Der sker noget, selv når en mand og en kone er vrede på hinanden, hvis de ved dagens afslutning knæler ned og beder sammen. Jeg taler ofte med folk, som har problemer i deres ægteskab. Jeg spørger altid: »Knæler I sammen, mens I holder hinanden i hånden og beder jeres himmelske Fader om at velsigne jeres hjem?« Jeg har aldrig oplevet, at et ægtepar, som havde problemer, stadig gjorde det. Så sender jeg dem hjem med den besked: »Prøv det i 30 dage, og kom så tilbage og tal med mig.« De vender næsten altid tilbage og siger: »Vi skal nok klare det, ældste Ballard. Det skal nok gå.« Når kommunikationen med vor himmelske Fader bryder sammen, bryder kommunikationen mellem ægtefællerne også sammen. Og vor himmelske Fader vil ikke trænge sig på. Han trænger sig ikke på, hvis han ikke er inviteret. Men hvis vi beder, strømmer velsignelserne til os.

Spørgsmål: Er der nogle sidste gode råd?

Ældste Ballard: Lad mig bare sige, at et lederskab, som bygger på kærlighed, rummer utrolig stor kraft.[2] I disse farlige tider har vi brug for, at forældre og børn arbejder sammen i familien, for der kræves stor agtpågivenhed af alle.

Gud har aldrig haft i sinde, at hans børn skulle stå helt alene. Vi har evangeliet, skrifterne, levende profeter og apostle og Helligånden til at hjælpe os. Det er ikke mænds eller kvinders værk, det er Guds værk, og det bygger på Jesu Kristi forsoning.

Må Gud velsigne os alle til at finde inspireret samhørighed og enighed, når vi sidder i familieråd. Kun hvis vi gør det, kan familien leve op til sit fulde potentiale. ■

NOTER

1. »At rådføre sig med vore råd«, *Stjernen*, 1994, s. 25.
2. Se »Styrke i råd«, *Stjernen*, januar 1994, s.

På tomandshånd

TIL VENSTRE: FOTOS: JOHN SNYDER OG © PHOTO DISC; TIL HØJRE: MODELFOTO: STEVE BUNDERSON

JESU ORD

På korset

Når vi tænker over det, som vi kan lære af Jesu sidste ord, udbryder vi med den romerske officer: »Sandelig, den mand var Guds søn« (se Mark 15:39).

For virkelig at påskønne vor Forløsers sidste dyrebare ord skal vi huske på, at korsfæstelsen var den sidste begivenhed i en række af vigtige og vanskelige hændelser.

ÆLDSTE ALAIN A. PETION
Halvfjerdser-områdeautoritet

Når jeg skal køre langt alene, nyder jeg at lytte til Händels *Messias* og andre stykker hellig musik, som bygger over tekster fra skriften. Den musik har altid vakt dybe følelser for Frelseren i mit hjerte.

For mange år siden skænkede en ven mig en optagelse af Franz Joseph Haydns oratorium, som hedder *The Seven Last Words of Christ on the Cross* (*Kristi sidste syv ord på korset*). Dette oratorium dukkede op i mine tanker igen, da jeg for nylig læste og overvejede evangeliets beretning om Frelserens korsfæstelse og forsøgte at få en dybere forståelse af hans død. Jeg fik en større taknemlighed for vor elskede Forløsers sidste jordiske stunder, da jeg læste Salme 115-118, som ældste Bruce R. McConkie (1915-1985) fra De Tolv Apostles Kvorum mente, at Frelseren sang ved sit sidste påskemåltid. Både Haydn og ældste McConkie opstiller Guds Søns sidste jordiske ytringer i samme kronologiske orden, som jeg følger her.[1]

Den pinefulde prolog

For virkelig at påskønne vor Forløsers sidste dyrebare ord skal vi huske på, at korsfæstelsen var den sidste begivenhed i en række af vigtige og vanskelige hændelser. Først var der påskemåltidet, fulgt af den psykiske, fysiske og åndelige smerte i Getsemane have. Derefter fulgte pågribelsen og de efterfølgende ulovlige rettergange. Pilatus og Herodes udspurgte ham. Han blev pisket med læderremme, som havde skarpe ben- og blystykker i enderne. Soldaternes hån rungede i hans ører, mens de iførte ham en purpurfarvet militærkappe, kronede ham med en tornekrans og gav ham en kæp i hans bundne hænder som scepter. Derefter bar han, med hjælp fra Simon af Kyrene, sit kors ud til Golgata. I den tredje time naglede de ham til korset (se Mark 15:25).

Fastnaglet til det berygtede kors mellem to korsfæstede forbrydere, frataget sine ydre klædningsstykker, som blev delt af soldaterne, forpint af hver vejrtrækning i sin forkrampede stilling, hang Guds Søn offentligt og hånligt udstillet for øjnene af ypperstepræsterne, de

TIL VENSTRE: UDSNIT AF KORSFÆSTELSEN, AF GUSTAVE DORÉ; *TIL HØJRE:* KORSET REJSES, AF JAMES J. TISSOT

skriftkloge, præsterne, soldaterne, forbipasserende og en håndfuld venner og slægtninge. Men selv der afspejlede hans sidste ord hans guddommelige natur.

»Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør« (Luk 23:34).

Profeten Joseph Smith gav os en vigtig indsigt, da han gjorde det klart, at *dem* og *de* i denne udtalelse er henvendt på de soldater, som korsfæstede ham (se JSO Luk 23:35).

De soldater, som havde pisket og hånet Jesus og naglet ham til korset, adlød blot ordrer. De havde valget mellem at udføre Pilatus vilje eller blive straffet. De havde næppe nogensinde hørt Jesu lærdomme. I deres øjne var han blot en mand blandt mange i en fremmed og halsstarrig nation. Vor Frelser tryglede sin Fader om, at deres handlinger ikke måtte blive regnet som synd på deres hoveder. Ansvaret for hans død lå rimeligt nok på dem, som havde sagt: »Lad hans blod komme over os og vore børn« (Matt 27:25).

Han, som sagde: »Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer« (Matt 5:44), var bekymret for det åndelige velbefindende hos de mennesker, som jog nagler i ham. Sikke en lektie for os! Vi må se ud over folks åbenbare motiver og vise omsorg for dem, der ikke ved, hvad de gør.

Frelseren blev offentligt og hånligt udstillet for øjnene af ypperstepræsterne, de skriftkloge, præsterne, soldaterne, forbipasserende og en håndfuld venner og slægtninge. Men selv der afspejlede hans sidste ord hans guddommelige natur.

»Sandelig siger jeg dig: I dag skal du være med mig i Paradis« (Luk 23:43).

Den ene af de korsfæstede forbrydere indså, at han var som et får, der var faret vild og fulgte sin egen vej (Es 53:6). Hans indre lys blev vakt til live i nærværet af »det sande lys, som oplyser ethvert menneske« (Joh 1:9). Han tog ikke del i spotten. I stedet henvendte han sig til den gode hyrde i det ydmyge håb, at han kunne blive frelst: »Jesus, husk mig, når du kommer i dit rige« (Luk 23:42). Frelseren svarede ham nådigt og indgød ham håb. Denne forbryder forstod sikkert ikke, at evangeliet ville blive forkyndt for ham i åndeverdenen, eller at han ville få mulighed for at leve efter Guds vilje i ånden (se 1 Pet 4:6; L&P 138:18-34). Frelseren nærede sandelig omsorg for den forbryder, som hang ved siden af ham; og han føler bestemt også omsorg for dem, der elsker ham og stræber efter at holde hans bud!

»Kvinde, dér er din søn« (Joh 19:26).

Frelserens mor, Maria, stod ved korset. Det kan være, at hun i det øjeblik, hvor hun pintes ved at se den uendelige byrde lagt på sin søn, Guds Søn, mindedes Simeons profeti: »Se, dette barn er bestemt til fald og oprejsning for mange i Israel ... ja, også din egen sjæl skal et sværd gennemtrænge« (Luk 2:34-35). Men trods sin sorg må hun have fornemmet, at han udførte Guds, sin Faders vilje, for hun havde selv svaret englen: »Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord« (Luk 1:38).

»Dér er din mor« (Joh 19:27).

Nu, da Frelseren skulle til at forlade den jordiske sfære, var hans opmærksomhed og trøstende ord henvendt på hans mor, Maria. Josef, hendes mand, var død. Johannes den elskede skulle nu tage sig af hende. Disse ord giver os en evig lektie fra den Førstefødte om ansvar for familien: Ær Guds vilje fra generation til generation, ær dine forældre og tag jer af hinandens behov.

De foregående ord fra korset blev ytret mellem den tredje og den sjette time. I den sjette time dækkedes landet af mørke i tre timer, mens »Naturens Gud« led (se 1 Nephi 19:10-12). »Det ser ud, som om dødsangsten fra Getsemane – foruden den frygtelige lidelse, der var en følge af korsfæstelsen – var vendt tilbage så forstærket, at det var mere end det stod i et menneskes magt at udholde.«[2]

»Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?« (Mark 15:34).

I Getsemane have havde en engel vist sig og styrket Frelseren (se Luk 22:43). Nu måtte han træde vinpersen alene. Ingen svar. Ingen engel. Alene. Til hvilket paulun havde Faderen trukket sig tilbage (L&P 121:1)? Det er vanskeligt at overveje disse ord fra hans døende læber uden at blive dybt rørt.

Golgatas frygtelige offentlige lidelse stadfæstede den skjulte lidelse i Getsemane have og tillod Jesus fremover og for evigt at sige til Faderen: »... se, hans lidelse og død, han, som ikke gjorde synd, i hvem du har velbehag. Se din Søns blod, som blev udgydt« (L&P 45:4).

Jesu ensomhed i denne lidelse minder os om, at Gud vor Fader i sin uendelige kærlighed og respekt for sine børn til tider forholder sig tavs, så vores ringe indsats kan vinde en ydmyg sejr, som står for »alt, hvad vi formår at gøre«, hvorefter han frelser os ved sin almægtige nåde (se 2 Nephi 25:23).

»Jeg tørster« (Joh 19:28).

Disse ord bekræfter til dels Jesu forfærdelige fysiske lidelser på korset. Hans krop skreg på lindring. Hans tunge kæmpede for at udtrykke sig, mens den klistrede til hans sprukne læber. Hvad angår fysisk lidelse, så har vi en Gud, som »steg ned under alt dette« (L&P 122:8).

En svamp dyppet i eddike blev rakt op til hans mund. Jesus tog imod den og udtalte sine sidste ord i dette liv.

»Det er fuldbragt« (Joh 19:30).

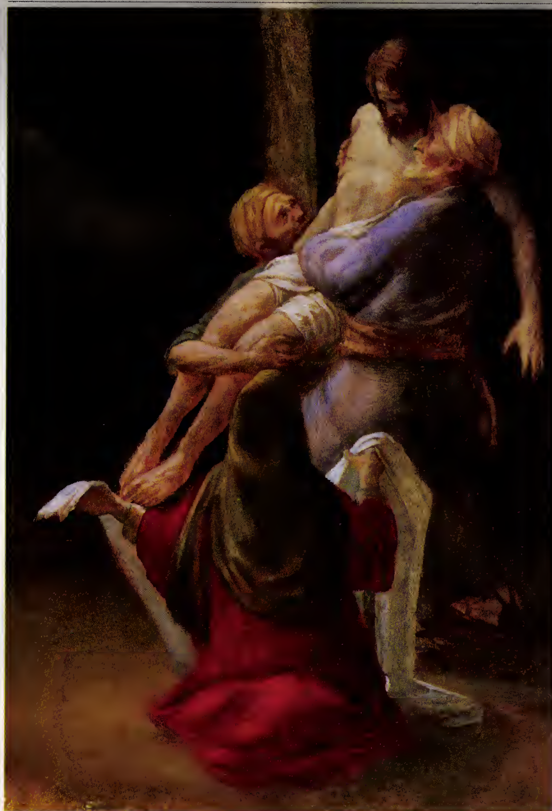
Den fuldkomne forsoning var udført! Hans lidelse for verdens synder var fuldført. Kunne der findes noget større øjeblik i hele evigheden? Profeten Joseph Smiths inspirerede tilføjelser til Bibelen fortæller os, at inden Sønnen sagde: »Det er fuldbragt«, henvendte han sig til Faderen. Han sagde så, at Faderens vilje var sket (se JSO Matt 27:54).

Fra de første ord af hans bøn i Getsemane have til de sidste ord på korset udførte Jesus sin Faders vilje. Han drak af det bitre bæger, som Faderen havde givet ham og bragte derved Faderen ære og menneskeheden frelse (se 3 Nephi 11:11). Måtte vi være lige så underdanige, ydmyge og uselviske i vore jordiske sejre og succeser!

»Fader, i dine hænder betror jeg min ånd« (Luk 23:46).

Den Almægtiges Søn opgav frivilligt sit liv. Han havde arvet dødelighed fra sin mor, Maria, og han havde arvet evnen til at leve evigt i en jordisk tilstand fra Gud, som var hans jordiske legemes far. Han gav sit liv for at udvirke alle menneskers opstandelse. De retskafne ånder, som var i forvaring, »blev fyldt med lykke og glæde« (L&P 138:15) ved nyheden om hans død, for hans død og opstandelse garanterede deres udfrielse fra dødens lænker. Og vi kan også, hver eneste dag af vores liv, være fyldt med lykke og glæde på grund af den gave, som består af hans offer og opstandelse.

Profeten Jakob fra Mormons Bog gav udtryk for det håb, »at alle mennesker ville tro på Kristus og se hen til hans død« (Jakobs Bog 1:8). Frelserens sonoffer gør det muligt for alle mennesker at omvende sig og således opnå evigt liv. Når vi forundres over begivenhederne omkring hans død og overvejer dybden og fylden af de lektier, som rummes i de ord, han talte fra korset, kan vi med den romerske officer udbryde: »Sandelig, den mand *[er]* Guds søn« (se Mark 15:39). ■

KRISTUS LØFTES NED FRA KORSET, AF WILSON J. ONG

Profeten Jakob fra Mormons Bog gav udtryk for det håb, »at alle mennesker ville tro på Kristus og se hen til hans død«.

NOTER

1. Se *Doctrinal New Testament Commentary,* 3 bind, 1966-1973, 1:744 og 818
2. Se James E. Talmage, *Jesus Kristus,* s. 689.

Ældste Alain A. Petion er halvfjerdserområdeautoritet og tjener i det vesteuropæiske område.

MINE *fædre*

Venlige og omsorgsfulde ledere viste mig, hvad en far kunne være.

ROSEMARIE DEPPE

De fleste af min families prøvelser skyldtes min far. Han var vred og bitter. Jeg var meget bange for ham. Alt var utrygt og uforudsigeligt, når han var i nærheden.

Vores verden derhjemme var mørk. Jeg kunne føle mørket omslutte mig, selv da jeg var meget lille. Det var hårdt at være hjemme. Jeg ville have en far, som elskede mig, tog sig af mig og beskyttede mig. Men intet af dette fandt jeg hos min jordiske far.

Jeg søgte trøst i at gå i kirke, så ofte han gav mig lov. Jeg elskede at være henne i kirkebygningen, fordi den virkede så tryg. Men jeg stod nervøs, tøvende og usikker over for det at være tæt på min himmelske Fader, fordi jeg ikke var sikker på, hvordan han egentlig var. I Kirken lærte jeg, at jeg havde en anden himmelsk ven, som elskede mig. Så jeg fokuserede på Jesus Kristus og hans kærlighed til mig. Jeg elskede ham, fordi mine ledere i Unge Piger elskede ham. Jeg så, hvor lykkelige de var, når de talte om ham. Jeg gjorde mit bedste for at holde budene og gøre alt det, som han ønskede, at jeg skulle gøre.

Da vores ungdomsgruppe planlagde at udføre dåb for de døde, spekulerede jeg på, hvordan der mon var i min himmelske Faders hus. Det var med spændt forventning, at jeg trådte ind i templet i Los Angeles i Californien. Jeg blev overvældet af den følelse af fred, som fandtes der. Det stod i skærende kontrast til mit jordiske hjem. Jeg turde næsten ikke trække vejret af frygt for, at følelsen skulle forsvinde. Men den var varig og rolig.

Jeg nød at være i templet. I Guds hus behøvede jeg ikke at være bange. Det var trygt, roligt, fredfyldt og rart. Jeg havde lyst til at bo der. Min himmelske Faders hus var fyldt af kærlighed. Jeg var så lykkelig. Jeg lovede mig selv, at jeg ville være værdig til at vende tilbage til hans hus.

Takket være mine kirke- og tempeloplevelser erfarede jeg, at vor himmelske Fader er en kærlig far. Han holder af mig og er opmærksom på mine behov – både fysisk og åndeligt.

Jeg ville have en far, som elskede mig, tog sig af mig og beskyttede mig. Det savnede jeg derhjemme. Men i Kirken fandt jeg »fædre«, som på særlige tidspunkter i mit liv udfyldte den rolle.

ILLUSTRATIONER: RICHARD HULL

Selv om jeg boede hos en far, der ikke efterlevede Guds lærdomme, skænkede Gud mig andre, som kunne støtte mig, sådan som en god far ville gøre. Jeg havde en dejlig biskop, som altid gav sig tid til at hilse på mig og høre, hvordan jeg havde det. Biskop Hicken behandlede mig på samme måde, som han behandlede alle andre unge i warddet. Han holdt interview med os, deltog i vore aktiviteter og inviterede os hjem til firesides. Han var kærlig, venlig og tålmodig. Jeg så, hvordan han behandlede sin hustru og sine børn, og det fik mig til at forstå, at min himmelske Fader var på samme måde. Biskop Hicken var en lykkelig mand – fuld af liv og kærlighed. Jeg bestræbte mig på at være lidt bedre, fordi han forventede det af os.

Jeg var senere ude end de andre, når det gjaldt unge mænd, og da jeg skulle ud på min første date, vidste alle det – selv min biskop. Den store dag oprandt, og den unge mand hentede mig. Da vi holdt for rødt lys, var der en, som forsigtigt bumpede ind i den bageste kofanger på min ledsagers pickup. Da vi vendte os om for at se, hvem der havde gjort det, så jeg en mand marchere hen til førersiden af vognen. Det var min biskop! Da min ledsager rullede vinduet ned, sagde min biskop: »Det er min pige, du har med der, og jeg forventer, at hun er hjemme kl. 22!« Jeg husker ikke ret meget fra den aften, andet end at jeg var hjemme kl. 22. Men jeg vil aldrig glemme, at jeg var »hans pige«, og at han elskede mig og viste omsorg for mig. Da vidste jeg, at min himmelske Fader også havde omsorg for mig.

En anden »far« i mit liv var et medlem af stavspræsidentskabet. Præsident Merrill var altid med til vores stavsfester, UP-lejre og ungdomskonferencer.

Da jeg forberedte mig på at rejse bort for at studere ved universitetet, følte præsident Merrill, at jeg havde brug for et faderligt råd, inden jeg drog ud i verden. Han stemme var mild og trøstende. Jeg kunne fornemme hans omsorg. Jeg vidste, at han elskede mig. Han sagde, at han ville rejse så langt som til templet i Salt Lake City for at overvære mit bryllup.

Nogle få år senere ringede jeg til min far for at fortælle, at jeg var blevet forlovet. Han var kold og ligeglad. Intet havde ændret sig. Jeg kæmpede for ikke at græde. Jeg henvendte mig til min himmelske Fader i bøn, og Ånden mindede mig om præsident Merrills løfte. Jeg spekulerede på, om han mon kunne huske, hvad han havde sagt til mig mange år tidligere. Mente han det mon virkelig? Jeg tog telefonen og tastede hans nummer. Præsident Merrill tog telefonen. Jeg hakkede mig igennem for at fortælle ham om min forlovelse og spurgte, om han kunne huske sit løfte til mig. »Hvilket tempel skal du giftes i?« spurgte han.

»Templet i Salt Lake City,« svarede jeg.

»Så kommer jeg,« sagde han. Han kørte igennem sneen i 13 timer for at være hos mig. Da jeg trådte ind i beseglingsværelset sammen med min kommende mand, var præsident Merrill den første, jeg fik øje på. Han var min far den dag!

Mange år senere er disse »fædre« stadig en del af min tilværelse. Deres kaldelser og omstændigheder har ændret sig, men det har de ikke. De er trofaste i deres tro, deres vidnesbyrd og deres kærlighed og interesse for mig. Af dem har jeg lært, at jeg kan stole på min himmelske Fader. Disse storslåede mænd var et forbindelsesled, der gjorde, at jeg kunne føle min himmelske Faders kærlighed og omsorg for mig. ■

Rosemarie Deppe er medlem af Jennings Lane Ward i Centerville Nordre Stav i Utah.

Side 25 i *Liahona* følger lige efter lokalsiderne og *Lille Liahona*.

TIL BØRNENE I JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • JUNI 2003

Lille Liahona

Elsker hverandre

I en konferencetale fortalte præsident Monson om et træ, som var blevet ødelagt af en metalkile, der var gemt inde i det. Han forklarede så, hvordan skjulte kiler af vrede eller krænkelse kan ødelægge vores liv, medmindre vi lærer at tilgive.

PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Jeg kender til en familie, som immigrerede til Amerika fra Tyskland. Det var svært for dem at lære engelsk. De havde kun lidt af denne verdens gods, men hver enkelt var velsignet med viljen til at arbejde og med kærlighed til Gud.

De fik deres tredje barn, som kun levede i to måneder, før det døde. Faderen var møbelsnedker og lavede en smuk kiste til sit dyrebare barn. Vejret ved begravelsen var trist og afspejlede således den bedrøvelse, de følte ved deres tab. Mens familien – med faderen, der bar den lille kiste – gik ned mod kirken, havde en lille skare af venner forsamlet sig. Men døren til kirken var låst. Den travle biskop havde glemt begravelsen. Alle forsøg på at få fat i ham var forgæves. Uden af vide hvad de skulle gøre, tog faderen kisten under armen og bar den hjem i den silende regn med sin familie ved sin side.

Hvis denne familie havde været knap så ædel, kunne de have bebrejdet biskoppen det og have båret nag. Da biskoppen blev klar over tragedien, besøgte han familien og undskyldte over for dem. De sårede følelser kunne stadig ses i faderens ansigt, men med tårer i øjnene tog han imod undskyldningen, og de to omfavnede hinanden i en forstående ånd. Der blev ikke efterladt nogen skjult kile, der kunne give årsag til yderligere vrede. Der herskede kærlighed og accept.

... I mange familier er der sårede følelser og en modvillighed til at tilgive. Det er egentlig ligegyldigt, hvad årsagen var. Vi må ikke og bør ikke lade det såre os. Bebrejdelse holder sårene åbne. Kun tilgivelse heler. George Herbert, en digter fra begyndelsen af det 17. århundrede, har skrevet: »Den, som ikke kan tilgive andre, knuser den bro, som han selv må krydse, hvis han nogen sinde skal nå himlen, for alle har brug for tilgivelse.«

Måtte vi ... ikke gemme på nogen skjulte kiler, men snarere huske på Frelserens råd: »Deraf kan alle vide, at I er mine disciple: hvis I har kærlighed til hinanden.«[1] ●

Taget fra en tale ved aprilkonferencen 2002.

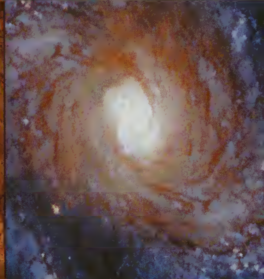
NOTE

1. Joh 13:35.

TIL VENSTRE: FOTO: DON BUSATH; TIL HØJRE: ILLUSTRATION: ROBERT A. MCKAY

Jeg kender Guds plan

VICKI F. MATSUMORI

»Thi se, dette er min gerning og herlighed – at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesket« (Mosebog 1:39).

Hvor bor du? I byen? På landet? I en forstad? Bor du på en ø? Midt i en ørken? Kan du se bjerge fra dit hjem? Havet? Skoven?

Hvem bor sammen med dig? Er du enebarn, eller har du søskende? Bor dine forældre, bedsteforældre eller onkler og tanter sammen med dig?

Ved du, at før du kom her ned på jorden, boede du sammen med din himmelske Fader? Det var der, at du modtog »sammen med mange andre [dine] første belæringer i åndernes verden og forberedtes til at komme frem i Herrens bestemte tid« (L&P 138:56).

Men der var mere end bare undervisning, mens vi boede i himlen. Ældste Gary J. Coleman fra De Halvfjerds siger: »Guds plan omfattede vores førjordiske tilværelse, denne verdens skabelse, Adams og Evas tid i Edens have og menneskets fald til dødelighed« (»O How Great the Plan of Our God«, *Ensign*, februar 1996, s. 15).

Under det store råd i Himlen fortalte vor himmelske Fader os om den store plan for lykke. Han sagde, at der skulle skabes en jord; der ville blive givet os en Frelser; og vi ville få handlefrihed, så vi kunne vælge mellem godt og ondt.

Nogle førjordiske væsener ønskede ikke at følge denne plan, og derfor blev der krig i himlen. Men vi valgte at støtte vor himmelske Faders plan, så derfor fik vi en krop og blev sendt ned til mange forskellige steder på jorden for at lære om Frelseren og holde budene.

Takket være Jesu Kristi forsoning kan vi, hvis vi vælger rigtigt, en dag vende tilbage og leve sammen med vor himmelske Fader og Jesus Kristus igen.

Mini-bio til lykkens plan

1. Lim side 4 på karton og klip den store rektangel og filmstrimlen ud. Klip sprækker i rektanglet langs de tykke, sorte linjer.

2. Rul rektanglet sammen til et rør, hvor sprækkerne sidder i den ene ende. Lim røret sammen.

3. Træk filmstrimlen gennem sprækkerne i røret. Kig gennem røret og se de billeder, der viser vor himmelske Faders plan for lykke.

Forslag til fællestid

1. Dæk et billede af Frelseren til med et stort stykke papir, der er klippet ud som puslespil. Skriv et af følgende på brikkerne: (1) skriftsteder, som vidner om Kristus, såsom Matt 3:17; JS-H 1:17; Joh 6:69; Matt 16:15-16; 3 Nephi 11:9-10; Joh 4:25-26; (2) sange eller salmer om Frelseren; (3) sætninger fra »Den levende Kristus – Apostlenes vidnesbyrd« (se Liahona, *april 2000, s. 2-3). Lad børnene skiftes til at vælge en puslebrik og læse eller synge henvisningen. Bed børnene om at tænke over, hvordan de kan blive mere som Kristus. Læs Moroni 7:48.*

*2. Forklar at kundskab har stor betydning for handlefrihed. Lav sedler, hvorpå der med store bogstaver står forskellige instrukser. Det kunne være: »Fremsig den første trosartikel«, »Syng en solo«, »Led Primary i sangen ›Alle har boet i himlen‹« (*Liahona, *april 1999, s. L5) og så videre. Læg sedlerne, så de let kan læses. Giv et barn bind for øjnene, lad det vælge en seddel og udføre aktiviteten. Lad også andre børn vælge. Nogle får bind for øjnene, mens andre får lov at læse sedlerne og vælge en aktivitet, som de har lyst til. Tal om, hvordan de traf gode valg, da de vidste, hvad de valgte. Bed dem om at lytte til deres forældre og ledere for at lære om valg, der fører dem tilbage til deres himmelske Fader.* ●

JESUS ER OPSTÅET

ILLUSTRATIONER: PAUL MANN

Frelserens krop lå i graven indtil søndag morgen, hvor to engle kom og rullede stenen væk fra graven.

Matt 28:2; JSO Matt 28:2

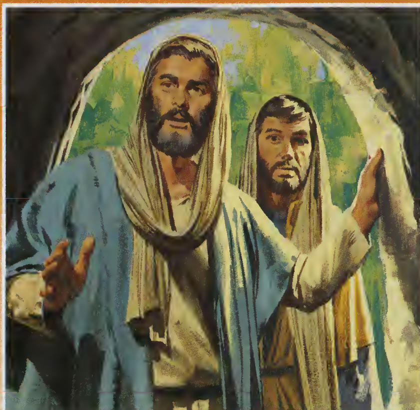
Maria Magdalene, en af Jesu venner, gik ud til graven og blev overrasket over at se, at stenen var rullet væk, og at Jesu krop ikke længere lå der.

Joh 20:1-2

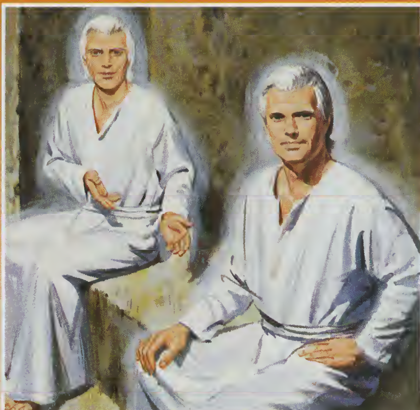
Hun løb tilbage for at fortælle Peter og Johannes, at nogen havde taget Frelserens lig. Hun vidste ikke, hvor det var.

Joh 20:2

Peter og Johannes løb ud til graven. De kiggede ind i graven og så det ligklæde, som Jesus havde haft på, men Jesu krop var der ikke.

Joh 20:3-7

Da Peter og Johannes ikke vidste, hvad der var sket med Jesus, eller hvad de skulle gøre, gik de hjem. Maria Magdalene blev ude ved graven og græd. Da hun kiggede ind i graven, så hun to engle derinde.

Joh 20:9-12

De spurgte Maria, hvorfor hun græd. Hun sagde, at nogen havde fjernet Jesu lig. Hun vidste ikke, hvor det var.

Joh 20:13

Hun vendte sig om og så Frelseren, men hun genkendte ham ikke. Hun troede, at han var havemanden. Han spurgte hende, hvorfor hun græd, og hvem hun ledte efter.

Joh 20:14-15

Så sagde Jesus: »Maria«, og da vidste hun, hvem han var. Han sagde, at hun skulle sige til apostlene, at han var opstået.

Joh 20:16-17

Maria Magdalene og de andre kvinder gik hen og fortalte apostlene, at Jesus var opstået. Til at begynde med, troede apostlene dem ikke.

Luk 24:10-11

Senere, mens apostlene talte sammen, kom Jesus ind i lokalet. De blev bange. De troede stadig, at han var død.

Luk 24:36-37

Frelseren sagde, at de skulle røre ved hans hænder og fødder. Han var opstået – Hans krop og hans ånd var bragt sammen igen.

Luk 24:38-40

Apostlene blev glade for at se ham. Han bad dem om noget mad, og de gav ham fisk og honningkage. Han spiste det.

Luk 24:41-43

Jesus Kristus var den første, som opstod. Mange andre opstod efter Jesus. Mange mennesker så dem. Jesus havde sagt: »Jeg er opstandelsen og livet.« Fordi han overvandt døden, skal vi alle opstå en dag.

Matt 27:52-53; Joh 11:23

Isaacs tale

»Vi taler om det, vi ved« (Joh 3:11)

DAWN NELSON
En sand historie ILLUSTRATIONER: BETH M. WHITTAKER

Isaac var klar over, at primaryklassen næsten var forbi, for han kunne høre, at folk skramlede rundt udenfor. Og ganske rigtigt bad hans lærer en om at slutte med bøn.

Så snart Isaac havde sagt: »Amen«, rejste han sig op og skyndte sig hen mod døren. Han kunne godt lide sin primaryklasse, men han glædede sig altid til at se sin mor, far og lillebror Luke. Inden han nåede at åbne døren, sagde hans lærer: »Isaac, er du sød at komme herhen et øjeblik?«

»Ja,« svarede Isaac, mens søster Nelson kaldte et par andre børn hen til sig. Søster Nelson rakte nogle små lapper papir frem mod ham og de andre. »Vil du være sød at holde en tale til forprogrammet i næste uge?« spurgte hun ham.

»Ja, ja.« Isaac var fem år nu, så han kunne se, at hans navn stod på papiret sammen med en masse andre ord. Han prøvede ikke på at læse dem – han var sikker på, at der bare stod noget om hans tale. Han havde sagt ja, fordi han altid prøvede at gøre, hvad hans lærer bad ham om, men han var bange for at holde tale for hele Primary. Han vidste, at selv de mindste børn skiftede til at holde tale, sige skriftsted og bede bønner, men han kunne ikke huske, at han havde prøvet det før.

Han tænkte på de taler, som andre børn havde holdt. Nogle gange når en af de mindste skulle tale, endte de med at være så bange, at de ikke turde sige noget, og så måtte deres far eller mor holde talen! Nogle gange læste børnene historier op som en tale, men Isaac kunne ikke læse så godt endnu. Nogle af de andre taler var så svære at forstå, at han glemte at lytte efter. Han kunne slet ikke forestille sig, hvilken tale han kunne holde, når han kun var fem år gammel!

»Nå,« sagde han til sig selv, »måske glemmer hun, at hun har bedt mig om det.« Han stod henne ved døren, og kort efter fik han øje på sin mor og Luke, der kom gående hen mod ham henne fra børnehaven. »Hej, mor,« sagde han og gav hende et knus.

»Hvad er det?« spurgte mor og tog det papir, som han holdt i hånden. »Næh, du skal holde tale i næste uge.«

Isaac forsøgte at smile, og han nikkede forsigtigt. Han håbede også, at mor ville glemme det.

På vej hjem fortalte mor far om Isaacs tale. »Hvor er det spændende!« sagde far. »Vi skal nok komme og høre dig, Isaac. Skal mor eller jeg hjælpe dig med talen?«

Var der nogen, som kunne hjælpe ham med talen? Nu havde han det pludselig meget bedre. »Mor, tror jeg,« svarede han.

»Godt,« sagde mor. »Vi tager fat på den snart.«

Søndag, mandag og tirsdag gik, og Isaac havde glemt alt om

talen. Men onsdag sagde mor: »Lad os gå i gang med din tale til Primary, Isaac.«

»Åh nej,« mumlede han for sig selv. »Hun huskede det.« Han gik langsomt hen til mor, der sad klar med kuglepen og papir. Han havde en underlig følelse i maven. »Jeg har slet ikke lyst til at holde tale, mor. Jeg ved ikke, hvordan man gør, og jeg er bange.«

»Det skal nok gå. Lad os bare tale om det et øjeblik.« Mor lagde armen om hans skuldre. »Du skal tale om tro på Jesus Kristus. Hvad mener du, at tro er?«

Isaac kunne huske, at hans primarylærer havde talt om tro, og at mor og far havde talt om det til familieaften. Men han var ret sikker på, at han ikke vidste nok om det til at holde en hel tale. »Er det noget med at bede og holde budene?« spurgte han, mens han fik bekymrede rynker i panden.

Mor skrev noget ned på blokken. »Ja,« sagde hun. »Hvorfor beder vi og holder budene?«

»Fordi Jesus og vor himmelske Fader godt vil have det.« Det var et let spørgsmål.

Mor skrev noget mere ned. »Hvad sker der med din tro, når du beder og holder budene?«

»Den vokser.« Han kunne huske, at hans lærer havde sagt, at ens tro voksede, når man gjorde det rette.

»Hvordan føles det, når troen vokser, Isaac? Hvordan har du det, når du beder og holder budene?«

»Jeg er glad!« Isaac ville ønske, at det var lige så let at holde en tale om tro, som at tale med sin mor om det.

»Lige et par spørgsmål mere,« sagde mor. »Tror du på Jesus Kristus?« Da han nikkede, spurgte mor: »Hvorfor?«

»Fordi der står i skrifterne, at han lever.« Isaac havde en rar følelse indeni, når han talte om Jesus. Han kunne mærke, at Jesus elskede ham. Han smilede og lænede sig ind mod mor, mens hun skrev.

Pludselig overraskede mor ham ved at sige: »Godt, så har du skrevet din tale. Nu skal du øve dig på at holde den.«

Søndag formiddag trådte Isaac forsigtigt frem for hele Primary. Han foldede det papir ud, som mor havde skrevet på, mens hun stillede ham spørgsmål. Hans svar var talen! Han havde øvet sig ved at holde den for far et par gange. Nu stillede mor sig ved siden af ham og hviskede de spørgsmål, som han havde besvaret. Isaac holdt talen med sine egne ord:

»Tro på Jesus Kristus vil sige, at man beder og holder budene. Vi beder og holder budene, fordi vor himmelske Fader og Jesus vil have, at vi skal gøre det. Når vi gør det, vokser vores tro. Jeg føler mig glad, når jeg beder og holder budene, og min tro vokser. Jeg tror på Jesus Kristus, fordi der står i skrifterne, at han lever. I Jesu Kristi navn. Amen.«

Han så far smile til sig nede bagved, og alle var helt stille – de havde hørt efter! Da han gik ned forbi sin lærer, kunne han se, at hun var glad. Han følte sig rigtig godt tilpas. Han havde holdt en tale, som var helt hans egen, og han var sikker på, at Jesus også var glad for den! ●

De fleste kommer ... i kirke for ... at søge åndelige oplevelser ... De af os, som er kaldet til at tale ... har en forpligtelse til at sørge for dette, så godt som vi overhovedet kan. Vi kan kun gøre det, hvis vi selv stræber efter at kende Gud, hvis vi selv hele tiden søger hans Enbårne Søns lys. Hvis vores hjerte så er ret ... hvis vi har bedt ... og forberedt os og bekymret os, indtil vi ikke mere ved, hvad vi kan gøre, kan Gud sige til os, som han gjorde til Alma og Mosiahs sønner: »Rejs ... hovedet og glæd dig ... jeg vil give jer fremgang« (Alma 8:15; 26:27).

Ældste Jeffrey R. Holland fra De Tolv Apostles Kvorum, »En lærer, der er kommet fra Gud«, *Liahona*, juli 1998, s. 26.

Vor himmelske Faders plan

ÆLDSTE RICHARD G. SCOTT
De Tolv Apostles Kvorum

Et af de mest spændende øjeblikke i livet – da man fyldtes af forventning, spænding og taknemlighed – er man ikke i stand til at huske. Denne oplevelse fandt sted i den førjordiske tilværelse, da du fik at vide, at nu var din tid kommet til at forlade åndeverdenen for at bo på jorden i et fysisk legeme ...

... Du var blevet holdt tilbage til at komme på et tidspunkt, hvor evangeliets fylde er på jorden. Du kom på et tidspunkt, hvor Herrens Kirke og præstedømmets myndighed til at udføre hellige tempelordinancer var på plads. Du så frem til at blive født i et hjem, hvor dine forældre ville elske, nære, styrke og belære dig om sandhederne. Du vidste, at du med tiden ville få mulighed for at skabe din egen evige familie som ægtemand eller hustru, far eller mor. Hvor du dog glædede dig til denne mulighed ...

... Eva og Adam dannede den første familie. Gud erklærede: »Derfor skal en mand forlade sin fader og moder og holde sig til sin hustru« (Moses 3:24). De fik børn, som også dannede familier. »Og Adam og Eva, hans hustru, ophørte ikke med at påkalde Gud« (Moses 5:16). Familiemønstret, som er af afgørende betydning for Faderens plan for lykke, var blevet fastsat, og vores behov for hele tiden »at påkalde Gud« blev fremhævet. Vi er i fuld gang med leve efter denne plan ...

Søg hele dit liv på jorden omhyggeligt efter at opfylde de grundlæggende formål med dette liv ved hjælp af den ideelle familie. Selv om du måske ikke har opnået dette ideal lige nu, så gør alt, hvad du kan, ved lydighed og tro på Herren for hele tiden at komme så nær dette ideal, som du er i stand til ...

Sæt det først, som kommer først. Gør dit bedste, mens du er på jorden for at opnå en ideel familie. Som en hjælp til at gøre dette, kan du overveje og anvende principperne i familieproklamationen. Jeg vidner om, at Herren lever. Han elsker dig. Når du lever værdigt og søger hans hjælp, vil han vejlede og styrke dig til at kende hans vilje og være i stand til at udføre den. ●

Taget fra en tale ved aprilkonferencen 2001.

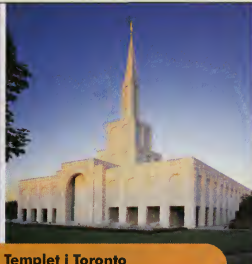
Vidste du, at ældste Scott er atomingeniør og har udviklet brændstof til atomubåde i den amerikanske flåde? Han holder også meget af at male. Han elsker Herren og belærer os om vor himmelske Faders plan.

ILLUSTRATION: DILLEEN MARSH

Tempelkort

I hele 2003 indeholder *Lille Liahona* tempelkort. Tag kortene ud af bladet, lim dem på karton og klip dem ud. Du kan samle på kortene, så de kan minde dig om templets betydning.

FOTO: CRAIG DIMOND

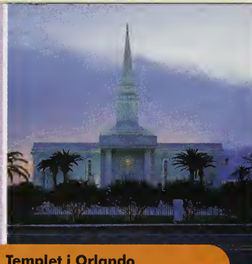
Templet i Toronto i Ontario i Canada

Indviet den 25. august 1990 af præsident Gordon B. Hinckley

FOTO: WELDEN C. ANDERSEN

Templet i San Diego i Californien

Indviet den 25. april 1993 af præsident Gordon B. Hinckley

FOTO: MARK PHILBRICK

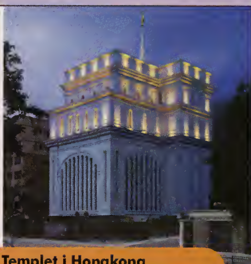
Templet i Orlando i Florida

Indviet den 9. oktober 1994 af præsident Howard W. Hunter

FOTO: STEVE TREGEAGLE

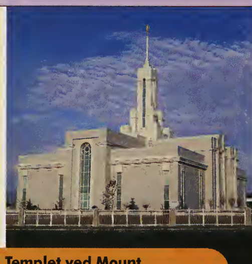
Templet i Bountiful i Utah

Indviet den 8. januar 1995 af præsident Howard W. Hunter

FOTO: CRAIG DIMOND

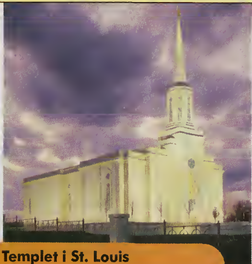
Templet i Hongkong i Kina

Indviet den 26. maj 1996 af præsident Gordon B. Hinckley

FOTO: JED A. CLARK

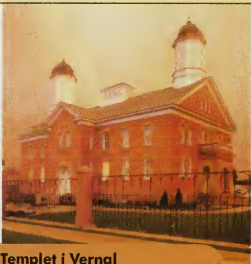
Templet ved Mount Timpanogos i Utah

Indviet den 13. oktober 1996 af præsident Gordon B. Hinckley

FOTO: WELDEN C. ANDERSEN

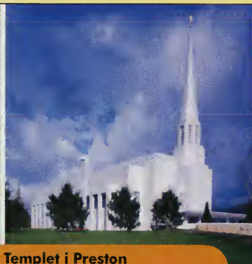
Templet i St. Louis i Missouri

Indviet den 1. juni 1997 af præsident Gordon B. Hinckley

FOTO: JOHN LUKE

Templet i Vernal i Utah

Indviet den 2. november 1997 af præsident Gordon B. Hinckley

FOTO: JOHN LUKE

Templet i Preston i England

Indviet den 7. juni 1998 af præsident Gordon B. Hinckley

Bered de unge på at møde modstand i verden

Udvælg under bøn skriftsteder og lærdomme fra dette budskab, der svarer til de behov, som de søstre, du besøger, har. Fortæl om dine egne erfaringer og vidnesbyrd. Indbyd dem, du underviser, til at gøre det samme.

Hvilke redskaber kan hjælpe forældre og ledere med at berede de unge?

Præsident Gordon B. Hinckley: »Jeg føler med … vore unge … Jeg håber, at de kan dele deres byrde med jer, deres fædre og mødre. Jeg håber, at I vil lytte, at I vil være forstående og tålmodige, at I vil drage dem til jer og trøste og støtte dem i deres ensomhed. Bed om vejledning. Bed om tålmodighed. Bed om styrke til at elske dem, selv om de har begået alvorlige ting. Bed om forståelse og venlighed, og frem for alt, visdom og inspiration« (»Stor bliver børnenes fred«, *Liahona,* januar 2001, s. 67).

Præsident N. Eldon Tanner (1898-1982), førsterådgiver i Det Første Præsidentskab: »Forældre må selv læse og opmuntre deres børn til at læse og studere skriften og søge efter de rigtige svar de rigtige steder. Unge må styrkes i hjemmet for at kunne møde de udfordringer og modsætninger, som de vil stå overfor« (»Rigtige svar«, *Den danske Stjerne*, maj 1974, s. 183).

Gayle M. Clegg, andenrådgiver i Primarys hovedpræsidentskab: »Uanset hvad jeres modersmål er, så lær at undervise og tale på det sprog, der udtrykker den inderlige bøn og det glædelige vidnesbyrd, så englene – de jordiske og de himmelske – kan omringe os og betjene os. Vi har brug for vejledere i evangeliet, som taler det sprog, der udtrykker ros og venskab … vi bør smile til [børnene] og svøbe dem i vores kærligheds tæppe under hele den lange rejse med kærlighedens universelle sprog« (»Kærlighedens sprog«, *Liahona,* juli 2002, s. 76).

Hvordan kan et vidnesbyrd hjælpe unge med at føre deres evangeliske viden ud i praksis?

Moroni 7:33: Dersom I vil tro på mig, skal I have magt til at gøre alt, hvad jeg anser for gavnligt.

Ældste Richard G. Scott fra De Tolv Apostles Kvorum: »At opnå urokkelig tro på Jesus Kristus er at fylde sit liv med et strålende lys. Man står ikke længere alene med udfordringer, som man ved, man ikke kan klare på egen hånd« (»Opnå Herrens hjælp«, *Stjernen*, januar 1992, s. 98).

Ældste Robert D. Hales fra De Tolv Apostles Kvorum: »Da jeg var dreng, cyklede jeg hjem fra basketball om aftenen. Jeg satte en lille, pæreformet dynamo til mit cykeldæk. Da jeg så trådte i pedalerne, drejede hjulet den lille dynamo rundt, som producerede elektricitet og gav et velkomment lys. Det var en enkel, men effektiv mekanisme. Men jeg skulle træde i pedalerne for at få det til at virke!

Frembringelse af åndeligt lys sker ved dagligt at træde i pedalerne rent åndeligt. Det sker ved at bede, studere skrifterne, faste og tjene – ved at efterleve evangeliet …

Den pagt, vi indgår ved dåben og fornyr, når vi tager nadveren – nemlig at påtage os Kristi navn, altid erindre ham og holde hans bud – indbefatter løftet om, at vi altid vil have hans Ånd, og at vi altid har dette lys hos os« (»Ud af mørket til sit underfulde lys«, *Liahona,* juli 2002, s. 78). ■

Yderligere oplysninger findes i Til styrke for de unge *(katalognr. 36550 110).*

ILLUSTRATION: MARGIE SEAGER-OLSEN

VORES STØRSTE LYKKE

Til tider giver vi mindst til dem, der betyder mest i vores liv, nemlig vores familie. Her er nogle af de råd, som nutidige profeter har givet os som en hjælp til at åbne hjertet for vores største lykke.

Alle vore nutidige profeter har talt om familiens betydning. De forstod, at vores største lykke i dette liv udspringer af familien. Men for at opnå denne lykke må vi dagligt stræbe efter at styrke vores familie. Her er nogle forslag fra hver af de nutidige profeter, der fortæller, hvordan vi kan skabe en lykkelig familie.

BEVAR ET EVIGT PERSPEKTIV

Joseph Smith (1805-1844)
Kirkens første præsident

»Et menneske, som er fyldt med Guds kærlighed, stiller sig ikke tilfreds med blot at velsigne sin egen familie, men omfatter hele verden i et ønske om at velsigne hele menneskeheden.«[1]

Harold B. Lee (1899-1973)
Kirkens elvte præsident

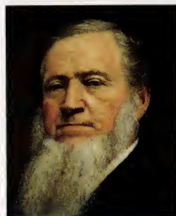
»Det vigtigste af Herrens arbejde, I nogensinde vil udføre, vil være inden for jeres eget hjems vægge.«[2]

Ezra Taft Benson (1899-1994)
Kirkens trettende præsident

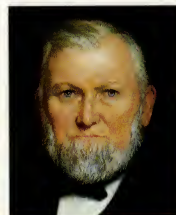
»Der findes ikke nogen ægte glæde uden for hjemmet. Livets dejligste påvirkninger og oplevelser findes der.«[3]

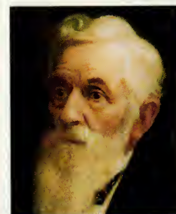

Joseph Smith

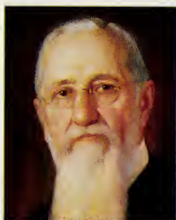

Brigham Young

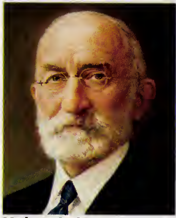

John Taylor

Wilford Woodruff

Lorenzo Snow

DAGBOG I DE SIDSTE DAGE, AF ANNE MARIE OBORN; MALERIER AF KIRKENS PRÆSIDENTER: UKENDT, JOHN WILLARD CLAWSON, A. WESTWOOD, H. E. PETERSON OG LEWIS A. RAMSEY

Joseph F. Smith

Heber J. Grant

George Albert Smith

David O. McKay

Joseph Fielding Smith

ÆR DINE FORÆLDRE

Lorenzo Snow (1814-1901)

Kirkens femte præsident

»Jeg vil bede jer, mine unge brødre og søstre, om at ære jeres fædre og mødre, så I må få et langt liv i det land, som Herren har givet dem og jer. Vær lydige og kærlige mod dem.«[4]

Spencer W. Kimball (1895-1985)

Kirkens tolvte præsident

»Hvis vi virkelig ærer vores forældre, sådan som vi har fået befaling om, vil vi stræbe efter at efterligne deres bedste karaktertræk og leve op til deres forventninger til os. Intet som vi kan give dem rent materielt kan måle sig med vores retskafne levned.«[5]

BED FAMILIEBØN

John Taylor (1808-1887)

Kirkens tredje præsident

»Glem ikke at påkalde Herren i jeres familiekreds og indvie jer selv og alt, hvad I har, til Gud hver eneste dag af jeres liv; og stræb efter at gøre det rette og fremelsk enighedens og kærlighedens ånd, så vil den levende Guds fred og velsignelse hvile på os, og han vil lede os på livets sti.«[6]

Heber J. Grant (1856-1945)

Kirkens syvende præsident

»Jeg er overbevist om, at noget af det største, som kan ske i et hjem, og som kan få drengene og pigerne i det hjem til at vokse op med kærlighed til Gud og til Jesu Kristi evangelium, er at bede familiebøn.«[7]

George Albert Smith (1870-1951)

Kirkens ottende præsident

»Ønsker vi, at vore hjem skal være lykkelige? Hvis vi gør det, så lad der herske en varig atmosfære af bøn, taksigelse og taknemlighed.«[8]

LÆS SKRIFTERNE SAMMEN

Howard W. Hunter (1907-1995)

Kirkens fjortende præsident

»Familier bliver rigt velsignet, når kloge fædre og mødre samler deres børn omkring sig, læser fra skriftens bibliotek sammen og siden åbent drøfter de smukke beretninger og tanker, så alle kan forstå dem.«[9]

KÆRLIG KOMMUNIKATION

Brigham Young (1801-1877)

Kirkens anden præsident

»Det sværeste, som findes i de små skænderier og stridigheder [i familier] ... opstår gennem mangel på den rette forståelse af hinanden.«[10]

»Man bør aldrig lade vrede opstå i sit hjerte, og ord, der er tilskyndet af vrede følelser, bør vi aldrig tillade at komme over vores læber.«[11]

David O. McKay (1873-1970)

Kirkens niende præsident

»Vi bidrager til det ideelle hjem i kraft af vores karakter ved at beherske vores lidenskaber og vores temperament og ved at vogte vores ord, for det er det, som gør vores hjem til det, det er.«[12]

Gordon B. Hinckley (1910-)

Kirkens femtende præsident

»Der er gode familier overalt. Men der er alt for mange, som har problemer. Det er en lidelse, som der findes en kur imod. Medicinen er enkel og herligt effektiv. Det er kærlighed.«[13]

Harold B. Lee

Spencer W. Kimball

Ezra Taft Benson

Howard W. Hunter

Gordon B. Hinckley

LEV FOR EVIGHEDEN

Wilford Woodruff (1807-1898)

Kirkens fjerde præsident

»Vi ønsker, at de sidste dages hellige fra nu af skal spore deres slægtshistorie så langt tilbage, som de kan, og blive beseglet til deres fædre og mødre. Få børnene beseglet til deres forældre og fortsæt denne kæde så langt tilbage, som I kan.«[14]

Joseph F. Smith (1838-1918)

Kirkens sjette præsident

»Vi lever for evigheden og ikke bare for nuet. Døden skiller os ikke fra hinanden, hvis vi har indgået hellige forhold til hinanden i kraft af den myndighed, som Gud har åbenbaret til menneskenes børn. Vores forhold er skabt til evigheden.«[15]

Joseph Fielding Smith (1876-1972)

Kirkens tiende præsident

»Hovedformålet med et sidste dages helligt hjem er at sikre, at ethvert medlem af familien arbejder på at skabe den atmosfære og de forhold, hvorunder alle kan udvikle sig hen mod fuldkommenhed.«[16] ■

NOTER

1. *History of the Church,* 4:227
2. *Kirkens præsidenters lærdomme: Harold B. Lee,* 2000, s. 134.
3. Conference Report, oktober 1947, s. 27.
4. *Deseret Semi-Weekly News,* den 4. juli 1901.
5. »Hold fast i jernstangen«, *Stjernen,* april 1979, s. 5.
6. *Kirkens præsidenters lærdomme: John Taylor,* 2001, s. 148.
7. Conference Report, oktober 1923, s. 7.
8. Conference Report, april 1944, s. 32.
9. »Studium i skrifterne«, *Stjernen,* maj 1980, s. 98.
10. *Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young,* 1997, s. 174.
11. *Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young,* 1997, s. 174.
12. Conference Report, oktober 1967, s. 149.
13. »Se mod fremtiden«, *Stjernen,* januar 1998, s. 69.
14. James R. Clark, red., *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,* 6 bind, 1965-1975, 3:256-257.
15. »General Conference of the Relief Society«, *Relief Society Magazine,* juni 1917, s. 316.
16. »Budskab fra Det Første Præsidentskab«, *Stjernen,* april 1971, s. 100.

MALERI AF DEL PARSON; MALERIER AF KIRKENS PRÆSIDENTER: ALBERT E. SALZBRENNER, CHARLES J. FOX, LEE GREENE RICHARDS, ALVIN GITTINS, SHAUNA CLINGER, DAVID AHRNSBRAK, JUDITH MEHR, KNUD EDSBERG, WILLIAM F. WHITAKER OG WILLIAM F. WHITAKER

PÅ TVÆRS AF Generationerne

Ved Delicate Arch fik Stephanie overrakt faklen af sin bedstefar, som er leder i den nordlige Ute-stamme.

SHANNA GHAZNAVI

Alle familier er forskellige. Og enhver af os har sine egne forestillinger om, hvad en ideel familie er. Stephanie Spann elsker og værdsætter sin familie, som den er – selv om hun arbejder på at gøre den, og sig selv, en smule bedre.

17-årige Stephanie er den yngste i familien. Hendes brødre Wayne og John er voksne og flyttet hjemmefra. Hendes forældre LaRee og Ed er gode eksempler for hende og støtter hende i hendes aktiviteter. Stephanie elsker sin familie, og et af hendes store forbilleder i familien er hendes bedstefar, Frank Arrowchis. »Af alt, hvad min bedstefar har lært mig,« siger Stephanie, »er familiens betydning nok det vigtigste.«

Stephanies mor og bedstemor er medlemmer af Kirken, men hendes far og bedstefar er ikke. Det har sine udfordringer for Stephanie at komme fra en familie, hvor kun halvdelen er medlemmer. »Jeg tror, at det ville gøre det lettere at vide, at jeg kunne leve sammen med min familie for evigt. Jeg har planlagt at blive gift i templet,« siger Stephanie.

Stephanies far giver sig tid til at være med til familieaftenen og han støtter Stephanie i hendes skoleaktiviteter og sportsstævner. Hun er glad for, at han altid støtter hende, og hun håber, at hendes familie en dag kan blive beseglet i templet. »Jeg tror, at det sker en dag,« smiler hun.

FOTOS: SHANNA GHAZNAVI OG VENLIGST UDLÅNT AF PARK SERVICE OG FAMILIEN SPANN

Herover: ***Stephanie øver sig i at løbe med faklen på de glatte klipper i Arches National Park.*** **Til højre:** ***Stephanie med sine forældre og bedsteforældre.***

Familien Spann har også et nært forhold til den udvidede familiekreds, selv om de ikke bor lige i nærheden. »Vi støtter altid hinanden. Vi ringer altid til hinanden for at høre, hvordan det går,« siger Stephanie. »Hvis nogen deltager i en aktivitet eller en sportsbegivenhed, så møder vi andre op.« Hun værner også om det nære forhold til familien ved at være meget sammen med sine niecer og nevøer. De behøver ikke at foretage sig det helt vilde. »Vi går i parken og fodrer ænder. Jeg nyder at være sammen med dem.«

Faklen gives videre

Stephanie har et særligt forhold til sin bedstefar. »Han er en rar mand. Han er min helt,« siger hun. Stephanie og hendes bedstefar tilbringer så meget tid som muligt sammen, og også sammen med resten af familien. De dyrker isfiskeri, jagt, camping og arbejder sammen på bedstefaderens ranch i Whiterocks i Utah. Af sin bedstefar er Stephanie ikke alene blevet belært om familiens betydning, men også om respekten for andre og for sin indianske arv.

Af respekt for den arv udfører Stephanie, hendes mor og hendes bedstemor slægtsforskning sammen på slægtshistorisk center i Bennion Stav i Utah. Stephanie har fundet mange navne og indsendt dem til templet, og hun bliver bedre og bedre til at finde frem til sine ute-forfædre.

For nylig blev hendes bedstefar udpeget til at repræsentere den nordlige utestamme ved Vinter-OL 2002, da faklen skulle bringes til Salt Lake City. Da OL-folkene bad Stephanies bedstefar, Frank, om at foreslå en, som han kunne give faklen videre til, var Stephanie den første, han tænkte på. »Hun er meget glad for sport,« sagde hendes bedstefar, »og jeg ved, at hun er i god form. Jeg ved, at hun kan klare det.«

Stephanie smiler. »Han har altid lært mig, at piger kan alt, hvad drenge kan.«

Stephanie spiller fodbold på skolen, så hun var i god form til at løbe med faklen. Hun giver også sin bedstefar æren for sin succes der: »Min bedstefar har den bedste arbejdsmoral hos noget menneske, jeg kender. Den arbejdsmoral har hjulpet mig i min sport, min tro og mine personlige mål.«

Da Stephanie modtog den olympiske fakkel fra sin bedstefar under den maleriske Delicate Arch i Arches National Park i det sydlige Utah, virkede det hele mere symbolsk end virkeligt. Men hvad der er mere vigtigt end den fakkel, som bedstefaderen gav hende, er den arv af kærlighed, som han og hendes familie har givet videre. Den arv ønsker hun at give videre til sin egen familie.

Den ideelle familie

Stephanie er godt klar over, at hendes familie måske ikke lige passer ind i det billede af den ideelle familie, som mange af os har. Men hun ved også, at hendes familie er en god familie, som gør deres bedste for at elske hinanden og holde sig tæt til Gud.

Ældste Richard G. Scott fra De Tolv Apostles Råd har sagt: »Søg hele dit liv på jorden omhyggeligt efter at opfylde de grundlæggende formål med dette liv *ved hjælp af den ideelle familie.* Selv om du måske ikke har opnået dette ideal lige nu, så gør alt, hvad du kan ved lydighed og tro på Herren for hele tiden at komme så nær dette ideal, som du er i stand til. Lad ikke noget tale dig fra dette mål ... Mist ikke modet. I et livsmønster, der ligger så nært ved dette ideal, som muligt, vil du opleve stor lykke, stor tilfredshed og en imponerende vækst, mens du er her på jorden, uanset din nuværende situation i livet« (»Det, som kommer først«, *Liahona,* juli 2001, s. 7).

Det er det, som familien Spann stræber efter. Ligesom Stephanie var parat til at tage imod faklen fra sin bedstefar og løbe med den, er hun beredt på at fortsætte sin families tradition for indbyrdes kærlighed og sammenhold. Familien Spann er en dejlig familie, som gør deres bedste. Stephanie ved, at hvis de bliver ved med at gøre deres bedste, vil de fortsat blive velsignet. ■

Shanna Ghaznavi arbejder for Kirkens tidsskrifter.

FOTOS BEARBEJDET ELEKTRONISK

Et solidt fundament for ægteskabet

I Helaman 5:12 kan ethvert ægtepar og enkeltperson finde gode råd med hensyn til opbyggelsen af et varigt ægteskabsforhold.

BRENT A. BARLOW

Hen imod afslutningen på Jesu Kristi jordiske tjenestegerning spurgte nogle af disciplene angående de sidste dage og Herrens andet komme. Herren talte om nogle af de forhold, som ville være fremherskende, lige inden hans tilbagekomst. Af særlig interesse, når det gælder ægteskab og familieforhold, er disse ord: »Da skal mange falde fra, og de skal udlevere hinanden og hade hinanden ... Og fordi lovløsheden tager overhånd, skal kærligheden blive kold hos de fleste« (Matt 24:10, 12).

Apostlen Paulus skrev, at i de sidste dage ville nogle »blive egenkærlige ... ukærlige« (2 Tim 3:2-3) og »at i de sidste tider skal nogle falde fra troen, fordi de lytter til vildledende ånder og dæmoners lærdomme, som udbredes ved løgnagtige læreres hykleri, folk der er brændemærket i deres samvittighed. De forbyder ægteskab« (1 Tim 4:1-3).

Herren har åbenbaret, at vi nu lever i de sidste dage, ja, i »den elvte time« (L&P 33:3), og vi kan sagtens se nogle af de forudsagte forhold i verden i dag, især med hensyn til ægteskaber. En rapport fra Rutgers University, som blev udsendt i juli 1999, opsummerede ægteskabets tilstand i USA i dag. Det synes klart, at mange andre lande oplever en lignende tendens. Rapporten siger: »Vigtige sociale indikatorer antyder, at ægteskabet som institution er meget svækket. Amerikanere er mindre tilbøjelige til at gifte sig. Og hvis de gifter sig, er deres ægteskaber ikke særlig lykkelige. Og ægteskaber har en meget stor sandsynlighed for at ende i skilsmisse. I løbet af de sidste fire årtier har ægteskabet været på tilbagetog som den første samlivsoplevelse for par og som grundlag for forældreskab.« Rapporten konkluderede: »Vedvarende tendenser viser en fortsat svækkelse af ægteskabet som varig institution, som en vigtig faktor i voksenlivet og som den vigtigste institution for børneopdragelse og forældreskab.«[1]

Vi er blevet belært om, at »ægteskabet er indstiftet af Gud« (L&P 49:15). Men stillet over for for sådanne rapporter kan sidste dages hellige, og mange andre mennesker, spekulerer over, hvordan de skal kunne skabe ægteskaber, som kan overleve tidens sociale uro og omvæltninger.

Den gode nyhed er, at vore ægteskaber ikke alene kan overleve, men også blomstre, hvis vi følger evangeliets

FRA VENSTRE: MODELFOTO: BRIAN K. KELLY; *KRISTUS OG DEN RIGE, UNGE MAND*, AF HEINRICH HOFMANN; MODELFOTO: WELDEN C. ANDERSEN; MODELFOTO: MICHAEL MCRAE; FOTO AF ROSE: JED A. CLARK

Ligesom fundamentet for templet i Salt Lake City udgør en solid grundvold, er et ægteskabs stabilitet afhængig af dets fundaments dybde og styrke.

principper og lærdomme. Åbenbaringer fra både oldtid og nutid giver os retningslinjer, som kan hjælpe mennesker på enhver alder eller i et hvilket som helst geografisk område med at skabe varige ægteskaber. Selv om ens ægtefælle ikke er medlem af Kirken eller er mindre aktiv, kan en ægtemand eller hustru alligevel godt søge guddommelig vejledning til at bygge en stærkere grundvold for forholdet ved at følge disse principper.

Et sikkert fundament

Når vi stræber efter at sikre eller stabilisere vores ægteskab, bør vi først kigge på fundamentet. Arkitekter og entreprenører ved, at en bygnings stabilitet er afhængig af fundamentets dybde og styrke.

De, der opførte templet i Salt Lake City blev klar over sandheden af dette, mens templet blev opført. Arbejdet på templet begyndte den 14. februar 1853, men blev afbrudt i en flerårig periode, mens de hellige oplevede vanskeligheder. Da arbejdet blev genoptaget, opdagede arbejderne, at der skulle lægges et nyt fundament. Præsident Brigham Young (1801-1877) sagde, at han forventede, at templet skulle bestå gennem Tusindårsriget, »og det er grunden til, at jeg har forlangt, at man laver templets fundament om.«[2] Det nye fundament, som var 5 meter dybt og 5 meter bredt, var stærkt nok til at kunne bære vægten af de granitmure og taget, som fulgte efter.

Et solidt fundament er også afgørende for et varigt ægteskab. Ægtemænd og hustruer skal fra begyndelsen være enige om at give deres ægteskab et stærkt fundament. Somme tider må de, som de, der byggede templet i Salt Lake City, gå tilbage og genopbygge deres ægteskab på et mere sikkert fundament og atter forpligte sig til at lade deres forhold lede af evangeliets principper. Som afslutning på sin Bjergprædiken anvendte Frelseren lignelsen med fundamenterne: »Derfor: Enhver, som hører disse ord og handler efter dem, skal lignes ved en klog mand, der har bygget sit hus på klippen. Og skybruddet kom, og floderne steg, og stormene suste og ramte det hus. Men det faldt ikke, for dets grundvold var lagt på klippen« (Matt 7:24-25).

Profeten Helaman fra Mormons Bog talte om en sikker grundvold, som vi kan bygge vores liv og forhold til ægtefæller og familiemedlemmer på: »Og nu ... ihukom, ihukom, at det er på vor Forløsers klippe, på Kristus, Guds Søn, I må bygge jeres grundvold, så når djævelen sender sine mægtige vinde, ja, sine pile i hvirvelvinden, ja, når al hans hagl og frygtelige uvejr skal ramme jer, at det da ingen magt skal få over jer til at drage jer ned i elendighedens og den evige pines afgrund på grund af klippen, som I er bygget på, hvilken er en sikker grundvold, en grundvold, som menneskene ikke kan falde på, dersom de bygger derpå« (Helaman 5:12).

Grundlæggende principper

Hvordan ser et ægteskab ud, hvis det er bygget på Kristi klippe? Evangeliet rummer mange solide byggesten. Det følgende er blot nogle få principper, som man kan overveje, hvis man vil bygge på den sikre grundvold, som ikke blot understøtter glæden i nuet, men også i evigheden.

1. Hold de bud, som Jesus Kristus belærte om. Et stort antal ægteskaber går i stykker, fordi den ene eller begge ægtefæller er ulykkelige. Hvordan kan man opnå lykke i ægteskabet? I »Familien: En proklamation til verden« får vi at vide, at »lykke i familielivet vil med størst sandsynlighed opnås, når det er baseret på Herren Jesu Kristi lærdomme«.[3]

Kong Benjamin formanede: »Endvidere ønsker jeg, at I vil tænke på deres velsignede og lykkelige tilstand, der holder Guds bud« (Mosiah 2:41). Hærføreren Moroni talte om »Guds hellige ord, som vi skylder al vor lyksalighed« (Alma 44:5). Og Mormon sagde om de nephiter, som efterlevede det, som den opstandne Kristus havde fortalt dem: »... der kunne i sandhed ikke findes noget lykkeligere folk blandt

TIL VENSTRE: FOTO: CHARLES R. SAVAGE; INDSAT TIL HØJRE: MODELFOTO: STEVE BUNDERSON

alle de folk, der var blevet skabt ved Guds hånd« (4 Nephi 1:16). Man opnår ingen varig lykke uden lydighed mod Guds bud.

Bøn er en af de byggesten, som støtter langvarig lykke og glæde. Utallige skriftsteder opfordrer Kristi disciple til ofte at bede. Et sådant vers har særlig betydning for ægtemænd og hustruer i vore dage: »Bed altid, så du ikke falder i fristelse« (L&P 31:12). Ved at knæle ned som ægtemænd og hustruer og bede højlydt, indbyder vi Ånden til at forblive hos os eller at vende tilbage til os. Og når der så opstår tider med fristelser eller pres, kan vi bedre stå imod. Helligånden kan give trøst og indgyde os inspirerede løsninger på vores problemer.

En anden vigtig byggesten er regelmæssig overværelse af Kirkens møder og, hvor det er muligt, tempelbesøg. Herren har givet os dette råd: »Og for at du kan holde dig fuldstændig uplettet af verden, skal du gå til bedehuset og ofre dine sakramenter på min hellige dag« (L&P 59:9). Ægtemænd og hustruer overser til tider værdien af at overvære Kirkens møder sammen. En stikprøveundersøgelse fra USA har vist, »at de, der går i kirke hver uge, uanset trosretning, har mere end en tredjedel eller 36% større sandsynlighed for at undgå skilsmisse end de, der aldrig går i kirke.«[4] De mange fordele ved at overvære religiøse møder sammen som, ægtefæller omfatter modtagelse af nadveren, »så hans Ånd altid må være hos [os]« (L&P 20:77).

2. Giv ægteskabet en høj prioritet. Mange erhvervsmæssige forpligtelser, fritidsinteresser, andre gøremål og til tider sågar aktiviteter og kaldelser i Kirken kan sætte ægtefællen eller ægteskabet i anden række, hvis vi ikke omhyggeligt prioriterer i overensstemmelse med evangeliets principper. I 1831 åbenbarede Herren, at vi skulle prioritere ægteskabet højt. Han erklærede: »Du skal elske din hustru af hele dit hjerte og holde dig til hende og ingen anden« (L&P 42:22).

Om netop dette vers har præsident Spencer W. Kimball (1895-1985) bemærket: »Ordene *ingen anden* udelukker alle andre og alt andet. Ægtefællen bliver det vigtigste i

At bygge sit ægteskab på Kristi klippe vil sige, at grundlaget for vores liv er Frelserens lærdomme, og at vi – som ægtemænd og hustruer – konstant søger vor himmelske Fader i bøn.

ægtemandens eller hustruens liv, og hverken sociale eller erhvervsmæssige eller politiske forpligtelser eller nogen andre interesser eller personer eller andet må nogensinde gå forud for ægtefællen. Vi hører til tider om kvinder, som i den grad er opslugt af deres børn, at det går ud over deres ægtemand. Ja, til tider ødelægger det forholdet til ham. Det er en direkte overtrædelse af befalingen: *Ingen anden.*«[5]

3. Tilgiv hinanden ofte og løs konflikter hurtigt. Der er dem som mener, at ægteskaber er aftalt i himlen, men man bør huske på, at det er dødelige mennesker, som vælger deres ægtefæller. Gifte mennesker opdager snart, at deres ægtefælle, som de selv, har svagheder og ufuldkommenheder. Af denne og andre årsager er vi blevet opfordret til ofte at tilgive: »Derfor siger jeg jer, at I skal tilgive hinanden, thi den, som ikke tilgiver sin broder [eller ægtefælle] ... står fordømt for Herren; thi på ham hviler en større synd. Jeg, Herren, tilgiver, hvem jeg vil, men af jer forlanges det, at I tilgiver alle mennesker« (L&P 64:9-10).

Eftersom det er nærmest umuligt for en ægtefælle at opfylde alle den andens behov, gør vi klogt i at fokusere på vores stærke sider og prøve at tilgive og lægge mindre vægt på vores mangler. Profeten Joseph Smith sagde: »Der er et gammelt ordsprog, der siger, at kærlighed avler kærlighed ... Jeg dvæler ikke ved jeres fejl, og I bør ikke dvæle ved mine.«[6]

Et andet råd om, hvordan man bygger et ægteskab på Kristi klippe findes i Ef 4:26: »Lad ikke solen gå ned over jeres vrede.« Dette skriftsted har sikkert været en kilde til et råd givet til mange nygifte: »Gå aldrig vrede i seng.« Min hustru, Susan, og jeg fik det råd af en velmenende slægtning, da vi blev gift. Jeg plejer at spøge med, at der var et tidspunkt i løbet af det første år af vores ægteskab, hvor vi ikke fik sovet i tre dage! Mange gifte par vil indse, som vi gjorde det tidligt i vores ægteskab, at de sene nattetimer, hvor man er træt, ikke altid er det bedste tidspunkt at løse konflikter på. Men ånden i Paulus' formaning til efeserne bør uden tvivl motivere os til at løse konflikter hurtigt, så de ikke varer ved og tager til. Frelseren rådede også sine disciple til at løse konflikter i en fart, så de kunne nærme sig Gud med rent hjerte (se Matt 5:23-24).

4. Dyrk sunde fritidsinteresse, som kan mindske stress. Familieproklamationen påpeger, at gode ægteskaber og familier til dels bygger på »sunde fritidsbeskæftigelser«. Da de tidlige hellige foretog den 2000 km lange vandring vestpå i 1847, formanede Herren dem til at »pris[e] Herren med sang, med musik, med dans« undervejs (L&P 136:28). En af Brigham Youngs døtre mindedes, at han havde sagt: »Man nyder livet bedst, når tiden opdeles jævnt mellem arbejde, søvn og fritidsbeskæftigelse. Alle mænd, kvinder og børn bør arbejde; alle skal sove; og hvis man skal holde sig mentalt og fysisk i balance, så skal man også bruge en tredjedel af sin tid på fritidsbeskæftigelser, som består af opbyggende, frivillige aktiviteter – aldrig dovenskab. ›Otte timers arbejde, otte timers søvn og otte timers fritid‹ var Brigham Youngs motto.«[7]

Mange af vore dages ægteskaber går i stykker til dels på grund af stress, udmattelse og for mange forpligtelser.

PRINCIPPER AT LEVE EFTER

»Når jeg har udført vielsesceremonien for unge ægtepar, har jeg talt med dem om deres fremtid og det, der skal til for at øge kærligheden ...

For det første minder jeg dem om at holde de pagter, som de indgår, når de bliver gift.

For det andet henvender jeg mig til den unge mand og siger, at han skal gøre hende lykkelig. Hvis han vil gøre alt, hvad han kan for at gøre hende lykkelig, kan hun ikke andet end at gøre gengæld ved at gøre alt, hvad hun kan for at sikre hans velbefindende og velfærd.

For det tredje påpeger jeg vigtigheden af at rydde eventuelle uoverensstemmelser af vejen. Jeg minder dem om, at det, der betyder noget, ikke er hvem, der har ret, men hvad, der er ret ...

For det fjerde, og det er meget vigtigt, minder jeg dem om fortsat at elske hinanden.«

Præsident N. Eldon Tanner (1898-1982), førsterådgiver i Det Første Præsidentskab, »Celestialt ægteskab og evige familier«, *Stjernen*, oktober 1980, s. 27).

Et ægtepar kan stræbe efter at nå alt for meget på alt for kort tid og med alt for lidt tid til at komme til hægterne. Som følge heraf får ægtefæller og familiemedlemmer kun den tid, der er til overs, og derfor ikke ret meget opmærksomhed. Det er måske en af årsagerne til, at vi er blevet opfordret til ikke at løbe stærkere, end vi har kræfter til (se Mosiah 4:27). Dette råd blev endda givet til profeten Joseph Smith i forbindelse med hans kaldelse i de første år af hans ægteskab (se L&P 10:4). Brigham Youngs otte-otte-otte-formel – otte timers søvn, otte timers arbejde og otte timers fritid (alene og sammen) – kunne sikkert hjælpe mange nutidige ægtemænd og hustruer.

Vores hus skal bestå

Vi har guddommelig hjælp at trække på i vanskelige tider, hvis vi er bygget på Kristi klippe. Regnen vil skylle ned, floderne vil stige og stormene vil suse. Men hvis vi er lydige og trofaste, skal vores hus nok bestå. Vi er blevet lovet, at vi ikke skal drages »ned i elendighedens og den evige pines afgrund på grund af klippen, som [vi] er bygget på« (Helaman 5:12). Vi er også blevet lovet, at Herren vil lede os ved hånden og give os svar på vores bønner, hvis vi søger hans vejledning (se L&P 112:10). Nutidig åbenbaring giver os denne interessante oplysning: »Jeg, Herren, er forpligtet, når I gør, hvad jeg siger, men når I ikke gør, hvad jeg siger, har I intet løfte« (L&P 82:10). Vi kan, som Nephi fordum, være sikre på, at når vi gør en indsats for at holde Herrens befalinger, vil han berede en udvej, så vi kan udføre det, som han har befalet (se 1 Nephi 3:7).

Ved at bygge på Jesu Kristi lærdommes grundvold kan ægtemænd og hustruer gøre deres ægteskaber stærkt nok til at modstå de trængsler og prøvelser, som kommer i disse urolige tider. Vi kan undgå, at vore ægteskaber lider skibbrud på klipperne, som så mange gør i dag, hvis vi bygger på Klippen. »Og nu ... ihukom, ihukom, at det er på vor Forløsers klippe, på Kristus, Guds Søn, I må bygge jeres grundvold ... en grundvold, som menneskene ikke kan falde på, dersom de bygger derpå« (Helaman 5:12). ■

NOTER

1. David Popenoe og Barbara Dafoe Whitehead, *The State of Our Unions: The Social Health of Marriage in America*, 1999, Internet, http/marriage.rutgers.edu/soou.htm.
2. B.H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church*, 5:136.
3. *Liahona*, oktober 1999, s. 24.
4. David B. Larson og andre, *The Costly Consequences of Divorce*, 1996, s. 246.
5. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, red. Edward L. Kimball, 1982, s. 311.
6. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, 1954, s. 381.
7. Susa Young Gates og Leah D. Widtsoe, *The Life Story of Brigham Young*, 1931, s. 251.

Brent A. Barlow er medlem af Canyon View 8. Ward i Canyon View Stav i Orem i Utah.

Familieproklamationen påpeger, at gode ægteskaber og familier til dels bygger på »sunde fritidsbeskæftigelser«.

INDSAT TIL VENSTRE: MODELFOTO: TAMRA H. RATIETA

På grund af regnen forløb programmet ikke som planlagt. Men for andre var regnen en stor velsignelse.

Den svært tiltrængte regn

Juan Carlos Rodríguez

Den søndag var ikke bare en hvilken som helst søndag. Det var den søndag, hvor primarybørnenes årlige nadvermødeprogram skulle afholdes. Som medlem af biskoprådet følte jeg et ansvar for at sikre, at alt gik, som det skulle. Ledere, lærere og primarybørn havde øvet i flere måneder. Børnene kendte sangene og salmerne og deres replikker, og de glædede sig til at fremføre dem.

Den lørdag, hvor vi holdt vores generalprøve, regnede det hele eftermiddagen. Selv om vi havde hentet mange af de børn, som bor langt fra kirkebygningen, var alle ikke i stand til at være med. Vi gennemførte generalprøven i håb om, at regnen ville holde op til næste dag, så flere af børnene kunne komme til søndagens program.

ILLUSTRATIONER: DOUG FAKKEL

Uvejret fortsatte søndag morgen. Faktisk blæste det mere end dagen før. Pludselig følte jeg mig meget modløs. Det dårlige vejr ville påvirke tilstedeværelsen i vores lille ward. »Hvorfor standser Herren ikke regnen?« tænkte jeg.

Selv om vi hentede alle de børn, vi kunne, i vore biler, lykkedes det kun at få fat i 60% af dem. Jeg var ikke særlig tilfreds. Primarypræsidentinden var også bekymret. Vi ville gerne have, at alt skulle gå som planlagt, og vi havde ikke regnet med det uventede.

Men da programmet begyndte, og lærerne trådte ind i stedet for de børn, som manglede, gennemtrængte Herrens Ånd mødet. De 40 wardsmedlemmer, som overværede det, blev især rørt af de smås vidnesbyrd.

Efter programmet bad en ydmyg, betænksom bror afslutningsbønnen. I bønnen sagde han: »Og, Herre, vi takker dig for regnen, for vi ved, at der har været hårdt brug for den visse steder.«

Jeg blev ved med at tænke over vendingen: »Der har været hårdt brug for den visse steder.« Så indså jeg, at Herren vidste, hvad han gjorde. Vores nadvermødeprogram var ikke forløbet helt, som vi havde planlagt, men det havde dog inspireret dem, der var til stede. Og den regn, som vi havde betragtet som en prøvelse, var i virkeligheden en velsignelse i de mange områder, hvor der var brug for den. ■

Juan Carlos Rodríguez er medlem af Azcuénaga Ward i Rosario Vest Stav i Argentina.

Hellighold Herrens dag

David Oscar Sarmiento

Når vi spørger os selv, om vi holder Herrens dag hellig, vil vi måske svare: »Ja. Jeg kommer til Kirkens møder, tilbringer tid sammen med min familie, læser i skriften, skriver i min dagbog og lader være med at arbejde.« Men en bestemt oplevelse førte til, at jeg ransagede min sjæl og spurgte mig selv: »Er det nok?«

Hver uge rejser jeg fra Octavo i Argentina til Cordoba for at købe varer til min forretning. På en af mine rejser opdagede jeg, at for hvert indkøb, jeg foretog hos en bestemt forhandler, kunne jeg deltage i en konkurrence.

Basketballkampen blev spillet en søndag, så jeg vidste, jeg ikke kunne overvære den. Men jeg tænkte på, om jeg ikke kunne gøre god brug af billetterne alligevel.

Konkurrencens hovedgevinst var en billet til en basketballkamp, hvor Cordobas tophold deltog.

Da jeg vandt en af billetterne, blev jeg henrykt – indtil jeg opdagede, at der var et problem. Kampen blev spillet på en søndag, så jeg kunne ikke selv overvære den. Men jeg fandt hurtigt ud af, hvordan jeg kunne benytte billetten. Jeg havde noget reklametid på en lokal radiostation i min hjemby, og jeg kunne give billetten væk ved et reklamefremstød for mit firma.

Den følgende uge foretog jeg endnu et indkøb hos den samme handlende og vandt mærkelig nok endnu en billet. Nu kunne jeg forære to billetter væk. Jeg vidste, at mit reklamefremstød nok skulle give pote.

Nogle få timer efter at jeg havde vundet billetten, havde jeg en sær fornemmelse. Det var en stille, sagte røst, der fortalte mig, at jeg skulle aflyse mit reklameindslag. Da min hustru spurgte, hvorfor jeg aflyste det, svarede jeg, at hvis vi ikke kunne tage til en sportskamp, fordi det var i modstrid med sabbatten, så følte jeg ikke, at det ville være rigtigt at opmuntre andre til at gøre det gennem mit reklameindslag.

Denne oplevelse hjalp mig til at forstå, at overholdelse af sabbatten er mere end blot at følge en liste over ting, som vi må eller ikke må. Skønt profeterne ikke har talt om netop min situation, så vidste jeg, da jeg følte Ånden, at jeg skulle efterleve sabbattens ånd ved at sørge for, at andre også kunne nyde den.

Jeg er taknemlig for, at min hustru støttede min beslutning, og taknemlig for min himmelske Fader, hvis Ånd hjalp mig til at forstå, hvordan man helligholder hans hellige dag endnu bedre. ■

David Oscar Sarmiento er medlem af Octavo Gren i Cordoba Syd Stav i Argentina.

Han tog min taske

Rebecca Thomas

Som enlig kvinde er jeg vant til at passe godt på mig selv. Men i ugerne inden mit besøg i templet i Atlanta i Georgia, tog min almindelige bekymring omfang af et tilbagevendende mareridt, hvori en mand overfaldt mig og stak af med mine kreditkort, checkhæfte og kørekort. Min uro blev så stærk, at jeg dagen, inden jeg tog til templet, kiggede min pung efter tre gange for at sikre mig, at alt – inklusive min tempelanbefaling – stadig var der.

Samme aften gik jeg til fest med pungen i min håndtaske sammen med et lille spejl og en læbestift, som jeg altid har med. Da jeg havde parkeret bilen og lagt nøglerne ned i tasken, gik jeg hen imod kirkebygningen, hvor festen var i fuld gang. Jeg var alene i storbyen, men jeg var ikke bange. Jeg havde bedt Herren om beskyttelse tidligere på aftenen, så jeg følte mig tryg.

Mens jeg gik hen ad en lille sti, fornemmede jeg, at der var nogen bag mig, så jeg vendte mig og så en mand komme løbende hen imod mig med lynets hast. Jeg mærkede et ryk i min taske, en stærk hånd på min arm, og så hørte jeg en stemme: »Hit med tasken!« Mens jeg kæmpede for at vriste mig fri, fløj min taske hen over en bred plæne og landede i noget buskads i nærheden. Jeg råbte op, men manden stak af og snuppede min taske på vejen.

Da jeg havde ringet til politiet, fandt jeg et tomt lokale i Kirken, hvor jeg kunne opsende en stille bøn til min himmelske Fader. »Jeg forstår det ikke,« tænkte jeg og kæmpede med tårerne. »Jeg skulle i templet i morgen! Og nu har han min tempelanbefaling. Hvorfor beskyttede du mig ikke, Fader?« Jeg følte mig hjælpeløs og modløs, da jeg gik ud for at tale med politibetjentene.

»Jeg beklager meget, frk. Thomas, men betjentene har ikke fundet noget. Hverken tyven eller Deres taske,« fik jeg at vide. Men mens politibetjentene og jeg gik hen mod min bil, fik jeg en tilskyndelse.

»Jeg kigger lige om der er faldet noget ud af min taske og ud på plænen.« Jeg gjorde mig ikke de store forhåbninger, men da jeg så noget metallisk lyse i skæret fra gadelygten, snuppede jeg det triumferende og råbte: »Mine nøgler! Mine nøgler ligger her!« Jeg opsendte en stille tak, mens vi atter gik hen mod min bil.

»Vent! Jeg kigger lige i buskadset også.«

Betjenten, der ledsagede mig, rystede på hovedet og sagde smilende: »Værsgo, men så heldig er der ingen, der er.«

Han tog fejl. Jeg kunne ikke holde tårerne tilbage, mens jeg råbte inde fra buskadset: »Min pung!« Alt – også min tempelanbefaling – lå stadig i pungen. Politibetjentene var målløse.

»Jeg har aldrig set mage til held,« bemærkede en af dem.

»Det er ikke held,« svarede jeg uden at tænke over det. »Det er Guds beskyttelse.« Jeg tvivlede på, at politibetjentene ville forstå betydningen af mit tempelbesøg, så for at bryde den skeptiske tavshed, tilføjede jeg spøgende: »Men fyren fik da én ting af værdi. Min læbestift!« Der var ingen, som grinede.

Lidt genert kiggede jeg tilbage mod buskadset, hvor jeg havde gjort

Mens jeg gik hen ad en lille sti, fornemmede jeg, at der var nogen bag mig, så jeg vendte mig og så en mand komme løbende hen imod mig med lynets hast.

mit forbløffende fund. Og det, jeg så, overraskede mig. Der, ovenpå det lille spejl, jeg altid har i tasken, stod min læbestift.

Inden politiet kom, havde jeg spekuleret på, hvorfor Gud ikke havde beskyttet og velsignet mig. Men som jeg stod der på plænen ved siden af de måbende politibetjente, indså jeg, at han havde gjort begge dele. Når jeg i dag nærer den mindste tvivl om, at min himmelske Fader forstår mine problemer, tænker jeg tilbage på den aften, hvor han reddede mine nøgler, min pung, min tempelanbefaling og endda min læbestift. ■

Rebecca Thomas er medlem af Clermont Ward i Orlando Stav i Florida.

Spørgsmål & svar

Hvordan kan jeg nå ind til min mindre aktive bror, som har isoleret sig fra familien?

Spørgsmålene er ment som en hjælp og vejledning og er ikke en officiel udtalelse om Kirkens lære.

LIAHONAS SVAR

Kernen i dette spørgsmål er det grundlæggende princip handlefrihed. Til tider, når vore kære forlader Kirken og familien, føler vi så stor en bekymring, at vi har lyst til at presse eller sågar tvinge dem tilbage. Men det er ikke alene umuligt; det er i modstrid med Herrens plan.

Når vi forsøger at tvinge nogen til at vende tilbage til evangeliets vej, bruger vi den selv samme strategi, som Lucifer foreslog i forudtilværelsen som et middel til at »forløse hele menneskeheden, så ikke en eneste sjæl skal fortabes« (Moses 4:1). Handlefrihed kan synes at være et vanskeligt princip, fordi det giver mulighed for dårlige valg og for sorg og smerte. Men tvungen lydighed kan aldrig skabe en gudlignende karakter. Kun frivillig lydighed kan føre til evigt liv.

Men det, at vi har en forståelse af handlefrihedens princip, betyder ikke, at der ikke er noget, vi kan gøre for prøve at føre en vildfaren bror eller søster tilbage. Lignelserne om det mistede får, den tabte mønt og den fortabte søn foreslår, at der er meget vi kan gøre (se Luk 15). Først og fremmest skal vi elske dem, som er faret vild. Vi skal elske dem nok til at tjene dem uselvisk og nå ud til dem, selv om de trækker sig væk fra os. Uselviske kærlighedsgerninger kan bygge bro mellem vildfarne sjæle og andre familiemedlemmer. Til tider ønsker de, der har vendt sig fra evangeliet og deres familie, ligesom den fortabte søn, at vende tilbage, men de ved ikke rigtig, hvad de skal gøre. Hvis man er tålmodig og ikke fordømmende, kan ens kærlighed bygge bro.

TIL VENSTRE: MODELFOTO: STEVE BUNDERSON

Vær ikke bange for at bære dit vidnesbyrd, men lad være med at gøre det på en nedladende eller anklagende måde. Vær lydhør over for Ånden, og når det er passende kan du give udtryk for dine følelser for evangeliet, Kirken og din familie. Vis med dine handlinger og holdninger, at det gør dig glad at efterleve evangeliet.

Men af og til kan det være, at en bror eller søster forkaster det, du siger om evangeliet. Så er det eneste, du kan gøre, at elske vedkommende og gøre det klart, at beslutningen om ikke at gå i kirke, ikke er en beslutning om ikke at være en del af familien. Stræb efter at få din bror eller søster med i aktiviteter, som får vedkommende til at føle sig velkommen og værdsat. Husk på, at din bror eller søster er et barn af Gud, og at vor himmelske Fader gør alt, hvad han kan for at føre alle sine børn tilbage til hans nærhed.

LÆSERNES SVAR

Man kan ikke tvinge nogen til at gå i kirke, men du kan faste og bede for din bror. Du kan tale om evangeliet og minde ham om, at han er noget særligt, nemlig Guds barn. Det kan også være en hjælp for ham, at du bærer dit vidnesbyrd. Alt det kan du gøre, men det er ham selv, der må beslutte, hvad han vil gøre.

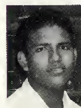
Madeleine Wahle, 13 år, Dortmund Ward, Dortmund Stav, i Tyskland

Engang var jeg den bror, der holdt sig uden for familien. Mine søstres eksempel på tjeneste, kærlighed og omsorg var nogle af de mange måder, hvorpå de viste mig, hvad jeg gik glip af. Fortæl din bror, at du elsker og savner ham. Det er stærke ord fra et hvilket som helst familiemedlem.

Ældste Franco B. Ciammachilli, 20 år, Cape Town-missionen, i Sydafrika

Det første, jeg vil råde dig til at gøre, er at bede om vejledning. Jeg vil også råde dig til at knytte dig mere til din bror og vinde hans tillid. Så kan det være, at han fortæller dig, hvorfor han ikke kommer i Kirken. Og så kan du hjælpe ham.

David C. Vallejo, 16 år, Choloma Ward, Fesitranh Stav, i Honduras

For mere end seks år siden isolerede jeg mig fra min familie. Jeg syntes, at mine venner var mere spændende, og jeg havde ikke lyst til at gå i kirke. Til sidst fortalte missionærerne mig om de mål, jeg kunne sætte, om hvordan jeg skulle knytte mig mere til familien og, vigtigst af alt, om Gud. De fik mig til at forstå, at jeg har stor betydning i Guds øjne.

Søster Samantha Seiko, 23 år, Suva-missionen, i Fiji

REDSKABER I HANS HÆNDER

»Vi har alle familiemedlemmer eller venner, som har brug for evangeliet, men som ikke er interesserede nu. For at være effektive skal vores arbejde med dem ledes af Herren, så vi kan handle på den måde og på det tidspunkt, hvor de er mest modtagelige. Vi skal bede om Herrens hjælp og vejledning, så vi kan være redskaber i hans hænder for en, som er parat nu – en som han ønsker, vi skal hjælpe i dag. Dernæst skal vi være rede til at høre og rette os efter hans Ånds tilskyndelser om, hvordan vi skal gribe det an.«

Ældste Dallin H. Oaks fra De Tolv Apostles Kvorum, »Fortæl om evangeliet«, *Liahona*, januar 2002, s. 8.

Planlæg aktiviteter, som kan fange din brors interesse, og få ham til at tage del i dem. Præsentér ham for medlemmer af Kirken på hans egen alder. Når han føler sig tryg ved familien og Kirken, kan du fortælle ham, hvor glad du er for at være medlem, og om alle de velsignelser, som du modtager.

Pamela Kay M. Gica, 18 år,
Pateros 2. Ward,
i Pasig Stav i Filippinerne

Måske er din bror usikker på, hvordan han gerne vil være, og han tror, at han er tilfreds med det, han nu er, selv om han stadig søger efter noget. Det bedste, du kan gøre, er at bede flittigt og søge efter svar i skriften. Og vis ham så, hvor meget du holder af ham. Prøv at være mere sammen med ham. Gør godt mod ham. Giv ikke op, selv om han afviser din venlighed. Herren vil velsigne dig for din udholdenhed.

Stephanie O'Brien, 18 år,
Wichita Falls Ward,
i Lawton Stav i Oklahoma

Planlæg familieaktiviteter, som din bror vil synes om. Benyt enhver lejlighed til at vise ham, hvor meget du holder af ham. Bed om vejledning, og bed din himmelske Fader om at blødgøre din brors hjerte.

Bill Youkin, 17 år,
Huntington Beach 9. Ward,
Huntington Beach Nordre Stav i Californien

Den vigtigste måde at hjælpe en som din bror, der ikke hjælper sig selv, er ved at faste og bede for ham. Og det bedste skriftsted til en, der ikke læser i skriften, er dit eget eksempel. Bed ledere og venner, som holder af din bror, om hjælp. Til tider kan en, der står lidt uden for situationen, se noget, som dine problemer hindrer dig i at se.

Guerta Zwirtes, 20 år,
Vitória Ward,
Vitória Stav i Brasilien

Du kan fortælle din bror, hvad du mener om, at han trækker sig ud af familien. Du kan måske også tale med ham om emner, I begge føler jer trygge ved. Hvis du lader en dør stå på klem for kommunikationen og hjælper ham til at føle sig elsket og værdsat, vender han måske tilbage til familien og Kirken.

Christine Whatcott, 15 år,
Salem 4. Ward,
i Salem Stav i Utah

Min bror isolerede sig fra os andre. Inden jeg forsøgte at vinde hans venskab, bad jeg om hjælp i denne kamp. Så lavede jeg en gave til ham og skrev et brev, hvori jeg fortalte ham, hvor højt jeg elsker ham, og hvor højt Jesus Kristus elsker ham.

Oscar L. Mackay López, 16 år,
Las Colinas Gren,
i San Isidro Stav i Panama

Jeg ved, hvordan det føles, når et medlem af familien isolerer sig og ikke går i kirke mere. Det, man skal gøre, er at udvise sand kærlighed, sådan som Kristus elsker enhver af os. Du kan bære dit vidnesbyrd og fortælle ham, at du elsker ham. Bed til, at familiens medlemmer og du selv kan have styrke til at elske og tilgive.

Alyssa Hansen, 17 år,
Ridgefield Ward,
i Vancouver Vest Stav
i staten Washington

Spørgsmål og svar er en ungdomsserie, og det er vores håb at trykke et bredt udsnit af svar fra unge fra mange lande. Send dit svar, så vi har det senest den 15. juli 2003. Send det til Questions & Answers 07/03, *Liahona,* 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; *eller send det som e-mail til* **cur-liahona-imag@ldschurch.org.** *Du kan skrive dit svar på maskine eller med letlæselig håndskrift på dit eget sprog. For at kunne komme i betragtning skal dit svar indeholde dit fulde navn, alder, privatadresse og ward eller gren samt stav. Vedlæg venligst et foto af dig selv. Dette foto bliver dog ikke returneret.*

SPØRGSMÅL: *Jeg skal tjene penge til min mission og uddannelse. Kirken har lært mig, at vi ikke skal arbejde om søndagen, men næsten alle de job, jeg er kvalificeret til, kræver søndagsarbejde. Hvad skal jeg gøre?* ■

Vidste du det?

Familieaften indført

I april 1915 præsenterede Det Første Præsidentskab – Joseph F. Smith, Anthon H. Lund og Charles W. Penrose – et formelt familieaftensprogram. Programmet blev indført i hele Kirken med juninummeret af *Improvement Era* for 1915.

»Vi råder og opfordrer til, at man indfører ›Familieaften‹ i hele Kirken,« skrev Det Første Præsidentskab. »Det er en tid, hvor fædre og mødre kan samle deres drenge og piger omkring sig og lære dem Herrens ord ... Denne ›Familieaften‹ bør være viet til bøn, salmesang, sange, musik, skriftlæsning, familieemner og særlig undervisning i evangeliets principper og livets etiske problemer, såvel som børns forpligtelser og ansvar over for deres forældre, hjemmet, Kirken, samfundet og nationen.«

Det Første Præsidentskab konkluderede: »Hvis de hellige vil følge dette råd, lover vi, at det vil resultere i store velsignelser. Kærligheden i hjemmet og lydigheden mod forældrene øges. Troen fremmes i hjertet på Israels ungdom, og de opnår kraft til at bekæmpe de onde påvirkninger og fristelser, som omgiver dem.«

Ledelsestips

Du er måske ikke elevrådsformand eller elevrådsrepræsentant på din skole, men der er en stor sandsynlighed for, at nogen ser op til dig. Beslut dig for at være et godt eksempel for dine venner og dine søskende – et eksempel på lydighed, venlighed og kristen kærlighed.

FRA OVEN: ILLUSTRATION: PAUL MANN, DIGITALT BEARBEJDET AF RANDALL J. PIXTON; FOTO AF DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: VENLIGST UDLÅNT AF SDH-KIRKENS ARKIVER; MODELFOTO: CRAIG DIMOND

Test din viden

Profeten Joseph Smiths familie var en konstant støtte for ham, og de elskede hinanden indbyrdes. Prøv at se, hvor meget du ved om dem.

1. Hvordan traf profetens forældre, Lucy Mack og Joseph Smith senior, hinanden?

a. Joseph arbejdede for Lucys far.

b. Lucy besøgte sin bror i Tunbridge i Vermont og traf Joseph.

c. De voksede op på nabogårde i Massachusetts.

2. Hvem af profetens nære slægtninge blev vidner til guldpladernes eksistens?

a. Joseph sen., Alvin og Hyrum

b. Hyrum, Samuel og Don Carlos

c. Joseph sen., Hyrum og Samuel

3. Om hvilken bror sagde profeten Joseph Smith: »[Han] besidder lammets mildhed, Jobs pålidelighed og, kort sagt, Kristi sagtmodighed og ydmyghed« (History of the Church, 2:338)?

a. Alvin

b. Hyrum

c. Samuel

Svar: 1b, 2c, 3b

Sådan anvender du *Liahona* for juni 2003

Forslag til samtaleemner til familieaften

• »Familieråd: En samtale med ældste og søster Ballard«, s. 12: Et vigtigt formål med familieråd er at give alle familiens medlemmer mulighed for at tage del i beslutningsprocessen. Specifikt drøfte, hvordan medlemmer af jeres familie kan undgå blot at forlange en bestemt adfærd af andre og i stedet samarbejde om at finde løsninger.

• »Mine fædre«, s. 22: Nogle unge i Kirken har langt fra ideelle forhold derhjemme. Hvordan kan ledere, under disse omstændigheder, hjælpe de unge med at føle deres himmelske Faders kærlighed og omsorg?

• »Et godt fundament for ægteskabet«, s. 34: Tal om fire byggesten, som I kan bruge til at skabe et fundament for lykke i ægteskabet. Og tal så om, hvordan I anvender ideerne i praksis.

• »Elsker hverandre«, s. L2: Præsident Thomas S. Monson fortæller om en familie, som kunne være blevet vrede over en biskops glemsomhed, men som i stedet valgte at tilgive. Læs historien sammen, og tal så om situationer, hvor I kan tilgive i stedet for at bære nag.

Emner i dette nummer

L=*Lille Liahona*

Fra Distributionscentret

Vidste du, at *Familieaften, Idé- og håndbog* (katalognr. 31106 110) er tilgængelig på mange sprog? Dette hæfte rummer eksempler på lektioner samt forslag til aktiviteter og andre måder at forbedre familieaften på.

MODELFOTO: KELLY LARSEN; RAMME: PHYLLIS LUCH

Vende børnenes hjerter til fædrene, af Derek J. Hegsted
»Se, tiden er til fulde kommet, om hvilken der blev talt gennem Malakias' mund ... for at vende fædrenes hjerte til børnene og børnenes til fædrene« (L&P 110:14-15).

»Hvad enten vi er unge eller gamle, ugifte eller gifte, hvad enten vores børn bor hjemme eller er fløjet fra reden, kan familieaften skabe øget enighed og kærlighed i vore hjem. Familieaften er for alle.« Se præsident James E. Faust, »Berig dit liv med familieaften«, s. 2.